

**Česká zemědělská univerzita v Praze**

**Provozně ekonomická fakulta**

**Katedra ekonomiky**



**Bakalářská práce**

**Rozbor hospodaření vybrané příspěvkové organizace**

**Milena Kašparová**

© 2021 ČZU v Praze

## ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Milena Kašparová

Hospodářská politika a správa  
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

**Rozbor hospodaření vybrané příspěvkové organizace**

Název anglicky

**Financial analysis of selected contributory organization**

---

### Cíle práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je analýza hospodaření a financování vybrané příspěvkové organizace v letech 2013 – 2019.

Dílním cílem práce je komparace dosažených výsledků a výstupů finanční analýzy s jinou příspěvkovou organizací se stejným zaměřením.

### Metodika

Práce bude rozdělena na tři hlavní části. První, teoretická část bude založena na prostudování odborné literatury, s jejíž pomocí budou vymezeny klíčové pojmy jako nezisková či příspěvková organizace, veřejný sektor a finanční analýza.

Následovat bude část praktická, která bude založena na využití primárních a sekundárních dat. Její náplní bude seznámení s konkrétní příspěvkovou organizací a následná analýza jejího hospodaření s využitím horizontální a vertikální analýzy.

Zdrojem dat budou finanční výkazy. Závěrečná část bude obsahovat formulaci výsledků práce a případné návrhy a doporučení, která by mohla vést ke zlepšení hospodaření vybrané příspěvkové organizace.

## Doporučený rozsah práce

30 – 50 stran

## Klíčová slova

Veřejná správa, příspěvková organizace, finanční analýza, ústav sociální péče.

---

## Doporučené zdroje informací

- KNÁPKOVÁ, A. – PAVELKOVÁ, D. – ŠTEKER, K. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KUBÍČKOVÁ, D. – JINDŘICHOVSKÁ, I. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.
- MORÁVEK, Z. – MOCKOVČIAKOVÁ, A. – PROKŮPKOVÁ, D. *Meritum –Příspěvkové organizace 2012-2013*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-736-0
- OTRUSINOVÁ, M. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-342-4.
- PELIKÁNOVÁ, A. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0339-3.
- RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.
- STEJSKAL, J. – KUVÍKOVÁ, H. – MAŤÁTKOVÁ, K. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky : se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.
- SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.
- TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. Praha: Professional publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5

---

## Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

## Vedoucí práce

Ing. Jiří Čermák, Ph.D.

## Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

---

Elektronicky schváleno dne 30. 10. 2020

**prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.**

Vedoucí katedry

---

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2020

**Ing. Martin Pelikán, Ph.D.**

Děkan

V Praze dne 19. 02. 2021

### **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci Rozbor hospodaření vybrané příspěvkové organizace jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2021

---

## **Poděkování**

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Jiřímu Čermákovi, Ph. D. za odborné vedení, podnětné rady a připomínky, za jeho vstřícnost, obětavost a čas, který mi při zpracování bakalářské práce věnoval. Mé poděkování patří také paní Petře Šťastné, z oddělení ekonomiky a provozu Domova Paprsek, za ochotu a za poskytnutí potřebných materiálů. Poslední velké poděkování patří mé mamince a synům, za trpělivost a podporu po celou dobu studia.

# Rozbor hospodaření vybrané příspěvkové organizace

## Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá hodnocením hospodaření příspěvkové organizace. Vybranou organizací je ústav sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením Domov Paprsek Olšany, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj.

Teoretická část vymezuje národní hospodářství, jeho vznik a členění. Hluběji se pak autor zabývá problematikou příspěvkových organizací.

V praktické části je nejdříve představena vybraná organizace. Následně je provedena finanční analýza. Je vypočtena vertikální analýza aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztrát. Dále je provedena horizontální analýza aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a výsledku hospodaření. Následuje analýza poměrových ukazatelů, ve které jsou vypočteny ukazatele likvidity, financování, aktivity. Ve finanční analýze je sledován vývoj vypočtených hodnot, které jsou porovnávány mezi sebou nebo s doporučenými hodnotami.

Závěr tvoří shrnutí na základě vypočtených hodnot, jehož součástí jsou návrhy a případná doporučení pro stabilizaci a zlepšení fungování organizace. Hospodaření vybrané organizace je vyhodnoceno jako hospodárné a efektivní. Organizace ve sledovaném období investovala do renovace prostorů, náklady rostly souměrně s výnosy a ukazatele finanční analýzy vykazaly pozitivní hodnoty. Jako možné návrhy pro zlepšení hospodaření autor navrhuje navýšení úhrad VZP za zdravotní výkony, průběžné zvyšování cen za pobyt a stravu a přístavbu křídla budovy, ve kterém by byly zřízeny nové pokoje s individuálním sociálním zařízením, čímž by došlo ke zvýšení komfortu ubytovaných a k možnému umístění nových žadatelů.

**Klíčová slova:** národní hospodářství, neziskové organizace, příspěvkové organizace, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, finanční analýza

# Financial analysis of selected contributory organization

## Abstract

The bachelor thesis covers evaluation of economy of contributory organization. The selected organization is the Institute of Social Services for Persons with Disabilities Domov Paprsek Olšany, a contributory organization founded by the Olomouc Region.

The theoretical part determines national economy, its origin and segmentation. The author goes further into matter of state-funded organizations.

In practical part is firstly introduced the selected organization. Subsequently, a financial analysis is performed. A vertical analysis of assets, liabilities and profit and loss accounts is calculated. Further, a horizontal analysis of assets, liabilities, costs, revenues and profit / loss is carried out. The following is an analysis of the ratios in which the indicators of liquidity, financing, activities are calculated. The financial analysis monitors the development of the calculated values that are compared with each other or with the recommended values.

The conclusion is a summation based on the calculated values, including proposals and possible recommendations for stabilizing and improving the functioning of the organization.

The management of the selected organization is evaluated as economical and efficient. In the period under review, the organization invested in the renovation of premises, costs grew in line with revenues and financial analysis indicators showed positive values. As possible proposals for improving management, the author proposes an increase in VZP payments for medical services, continuous increase in prices for accommodation and meals and an extension of the wing of the building, which would establish new rooms with individual bathrooms, which would increase the comforts of guests and applicants.

**Keywords:** national economy, non-profit organizations, state-funded organizations, balance sheet, profit and loss account, financial analysis

# Obsah

<b>1 Úvod</b> .....	<b>12</b>
<b>2 Cíl práce a metodika</b> .....	<b>13</b>
2.1 Cíl práce .....	13
2.2 Metodika.....	13
<b>3 Teoretická východiska</b> .....	<b>16</b>
3.1 Národní hospodářství .....	16
3.2 Hospodářské sektory .....	16
3.2.1 Dvou-sektorové národní hospodářství .....	16
3.2.2 Třísektorové národní hospodářství .....	16
3.2.3 Čtyř-sektorové národní hospodářství.....	17
3.3 Trojúhelníkový model národního hospodářství.....	18
3.4 Členění národního hospodářství .....	20
3.5 Členění národního hospodářství dle principu financování.....	20
3.5.1 Ziskový sektor .....	21
3.5.2 Neziskový sektor .....	21
3.6 Neziskové organizace .....	22
3.6.1 Strategické plánování.....	23
3.6.2 Principy financování nestátních neziskových organizací .....	25
3.7 Příspěvkové organizace.....	27
3.7.1 Vznik příspěvkové organizace .....	27
3.7.2 Zřizovací listina.....	27
3.7.3 Finanční hospodaření příspěvkové organizace.....	28
3.7.4 Majetek příspěvkové organizace .....	31
3.7.5 Daňová povinnost příspěvkových organizací.....	33
3.7.6 Audit příspěvkových organizací.....	34
3.7.7 Zánik příspěvkové organizace.....	35
3.8 Finanční analýza .....	35
3.8.1 Účel finanční analýzy .....	35
3.8.2 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	36
3.8.2.1 Výroční zpráva .....	37
3.8.2.2 Rozvaha.....	38
3.8.3 Výkaz zisku a ztrát (VZZ).....	39
3.8.4 Slabé stránky finanční analýzy .....	39
3.8.5 Metody finanční analýzy .....	40
3.8.6 Indexy.....	41
3.8.7 Ukazatele finanční analýzy .....	42



3.8.7.1	Ukazatelé rentability .....	42
3.8.7.2	Ukazatelé likvidity .....	43
3.8.7.3	Ukazatele hospodářské aktivity .....	43
3.8.7.4	Ukazatele zadluženosti .....	44
<b>4</b>	<b>Vlastní práce .....</b>	<b>47</b>
4.1	Základní údaje.....	47
4.2	Charakteristika vybrané společnosti.....	47
4.2.1	Historie, vznik a vývoj Domova Paprsek.....	48
4.3	Zdroje financování PO .....	48
4.3.1	Státní dotace.....	48
4.3.2	Příspěvek zřizovatele.....	49
4.3.3	Vlastní zdroje.....	49
4.4	Služby vybrané příspěvkové organizace .....	49
4.4.1	Poskytované služby .....	49
4.4.1.1	Ubytování .....	50
4.4.1.2	Stravování.....	51
4.4.2	Ústav není schopen služby poskytnout klientům.....	51
4.5	Ošetrovatelská a zdravotní péče.....	52
4.6	Etický kodex zaměstnanců .....	52
4.7	Cíle vybrané příspěvkové organizace .....	53
4.8	Organizační struktura Domova Paprsek.....	53
4.9	Finanční analýza příspěvkové organizace Domov Paprsek .....	55
4.9.1	Horizontální analýza .....	55
4.9.2	Bazický index .....	59
4.9.3	Řetězový index.....	60
4.9.4	Horizontální analýza nákladů a výnosů.....	61
4.9.5	Vertikální analýza .....	63
4.9.6	Poměrové ukazatele finanční analýzy.....	70
4.9.6.1	Ukazatelé rentability .....	70
4.9.6.2	Ukazatele likvidity .....	71
4.9.6.3	Ukazatele hospodářské aktivity .....	74
4.9.6.4	Ukazatele zadluženosti .....	77
<b>5</b>	<b>Závěr .....</b>	<b>80</b>
	<b>Seznam použitých zdrojů.....</b>	<b>85</b>
<b>6</b>	<b>Přílohy.....</b>	<b>88</b>

## Seznam obrázků

Obrázek 1: Pestoffův trojúhelník [47].....	19
Obrázek 2: Logo Domova Paprsek [22].....	47
Obrázek 3: Organizační struktura [47].....	54

## Seznam tabulek

Tabulka 1: Charakteristika institucí v sektorech dle Pestoffa [7].....	19
Tabulka 2: Přehled rozvahy příspěvkové organizace Domov Paprsek.....	38
Tabulka 3: Zdroje financování PO ( jednotky Kč) .....	49
Tabulka 4: Úhrady za ubytování [23] .....	50
Tabulka 5: Využití kapacity lůžek v letech 2014-2019 .....	50
Tabulka 6: Počet klientů rozlišených dle věku.....	51
Tabulka 7: Úhrady za stravu klienta v letech 2014-2019 (jednotky Kč).....	51
Tabulka 9: Horizontální analýza aktiv v absolutní hodnotě (jednotky Kč) .....	55
Tabulka 10: Horizontální analýza pasiv v absolutní hodnotě (jednotky Kč).....	57
Tabulka 11: Bazický index aktiv a pasiv ( jednotky Kč / %).....	59
Tabulka 12: Řetězový index aktiv a pasiv (jednotky Kč / %).....	60
Tabulka 13: Horizontální analýza nákladů a výnosů (jednotky Kč / %) .....	61
Tabulka 14: Vertikální analýza aktiv v relativním vyjádření (%) .....	63
Tabulka 15: Vertikální analýza PASIV v relativním vyjádření (%).....	66
Tabulka 16: Vertikální analýza nákladů a výnosů (%).....	67
Tabulka 17: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2014-2019 .....	70
Tabulka 18: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2014-2019 .....	71
Tabulka 19: Čistý pracovní kapitál v letech 2014-2019 (jednotky Kč).....	73
Tabulka 20: Ukazatelé hospodářské aktivity v letech 2014-2019 .....	74
Tabulka 21: Ukazatel stupně zadluženosti v letech 2014-2019 .....	77
Tabulka 22: Míra věřitelného rizika v letech 2014-2019.....	77
Tabulka 23: Koeficient samofinancování v letech 2014-2019.....	78
Tabulka 24: Ukazatel běžné zadluženosti v letech 2014-2019 .....	79
Tabulka 25: Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v letech 2014-2019 v tis. Kč.....	80

## Seznam grafů

Graf 1: Struktura aktiv .....	65
Graf 2: Struktura nákladů.....	69
Graf 3: Vývoj ukazatele likvidity v letech 2014-2019.....	72
Graf 4: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2014-2019.....	74
Graf 5: Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2014-2019 .....	75
Graf 6: Vývoj doby obratu závazků v letech 2014-2019 .....	76
Graf 7: Vývoj ukazatele zadluženosti v letech 2014-2019 .....	77
Graf 8: Vývoj ukazatele samofinancování v letech 2014-2019 .....	78
Graf 9: Vývoj ukazatele krátkodobé zadluženosti v letech 2014-2019 .....	79

## Seznam použitých zkratk

**DDHM** Drobný dlouhodobý hmotný majetek  
**DHM** Dlouhodobý hmotný majetek  
**KFM** krátkodobý finanční majetek  
**MPSV** Ministerstvo práce a sociálních věcí  
**NHČ** Náklady z hlavní činnosti  
**NNO** Nestátní neziskové organizace  
**NO** Neziskové organizace  
**OP LZZ** Operační program „Lidské zdroje a zaměstnanost“  
**PO** Příspěvkové organizace  
**VH** Výsledek hospodaření  
**VHČ** Výnosy z hlavní činnosti

# 1 Úvod

Neziskový sektor je důležitou součástí národního hospodářství a postupem času se stal nedílnou součástí naší společnosti. Je tvořen rozmanitou škálou organizací, jež se liší posláním, právní formou, způsobem financování, účetnictvím a mnoha dalšími specifickými kritérii. Prvotním záměrem neziskových organizací není zisk, ale především působení v odvětvích, která jsou významná pro chod společnosti. Zaměřují se na oblast lidských práv, diskriminaci národnostních menšin, na oblast sociální, zdravotní, kulturní i vzdělávací, dále také na životní prostředí, místní rozvoj, vědu a výzkum. Jednou z forem neziskových organizací jsou organizace příspěvkové.

Příspěvkové organizace jsou právnickou osobou se samostatnou právní subjektivitou. Dle zřizovatele jsou rozlišovány státní příspěvkové organizace a organizace územně samosprávných celků. Rozdílné je i financování příspěvkových organizací. Státní příspěvkové organizace nabývají velké procento financí pro svou hlavní činnost alokací veřejných financí, zatím co příspěvkové organizace územně samosprávných celků hospodaří především se svěřenými prostředky zřizovatele.

Důvodem vzniku příspěvkových organizací je uspokojování existujících veřejných potřeb a zájmů. Činnost příspěvkové organizace, dle jejího zaměření, přináší prospěch definované skupině osob, např. starým a opuštěným lidem, mentálně či tělesně postiženým osobám, týraným a zanedbaným dětem, případně milovníkům hudby a umění.

Předmětem této bakalářské práce je charakteristika příspěvkové organizace Domov Paprsek Olšany a posouzení hospodaření této organizace v letech 2014 – 2019.

## 2 Cíl práce a metodika

### 2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je charakteristika a hodnocení hospodaření příspěvkové organizace Domov Paprsek Olšany v průběhu let 2014 až 2019. Za pomoci vybraných ukazatelů bude zpracována finanční analýza a na základě zjištěných výsledků, budou navržena případná opatření a podány možné návrhy na zlepšení hospodaření.

### 2.2 Metodika

Práce je rozdělena na tři hlavní části. První, teoretická část je vytvořena na základě prostudování odborné literatury, internetových zdrojů i zákonů a slouží k vysvětlení dané problematiky. Charakterizuje národní hospodářství a jeho členění, neziskový sektor, podrobněji jsou pak představeny příspěvkové organizace a jejich financování, majetek a činnost. Závěr teoretické části popisuje zdroje potřebné pro vytvoření finanční analýzy, včetně vybraných metod a ukazatelů, z nichž některé budou aplikovány v praktické části práce.

Následuje praktická část, která je založena na využití primárních a sekundárních dat. Její náplní je představení historie, vzniku a vývoje vybrané příspěvkové organizace, kterou je ústav sociální péče, Domov Paprsek Olšany. Dále je charakterizována hlavní činnost, cíle a vnitřní struktura organizace. Pro vytvoření vlastní práce jsou využity účetní výkazy, rozvaha, výkazy zisku a ztráty, výroční zprávy a jiné interní materiály analyzované příspěvkové organizace. Jako sekundární data jsou použity údaje, zjištěné na základě horizontální a vertikální analýzy a analýzy poměrových ukazatelů.

Horizontální analýza srovnává vzrůst nebo pokles ukazatelů jednotlivých položek aktiv, pasiv, výnosů, nákladů a výsledku hospodaření v čase. Výsledné hodnoty jsou vyjádřeny v jednotkách Kč.

**Absolutní změna** = ukazatel<sub>t</sub> – ukazatel<sub>t-1</sub>

Kde: t je zvolený rok

**Procentuální změna** =  $\frac{\text{absolutní změna} \cdot 100}{\text{ukazatel}_{t-1}}$

Kde: t je zvolený rok

Dalšími metodami horizontální analýzy použitými pro zjištění relativních změn byly metody bazického a řetězového indexu. Tyto metody byly použity pro výpočet ukazatelů aktiv a pasiv.

**Bazický index** je udáván v procentech a vyjadřuje, změnu sledované položky vůči základnímu (bazickému) období.

$$B_i = \frac{x_t}{x_0} * 100$$

$B_i$  = bazický index (%)

$X_0$  = hodnota ukazatele v základním období

$X_1$  = hodnota ukazatele v běžném období

**Řetězový index** je metoda, která srovnává zvolený rok s hodnotami předchozích let. Tento index je vyjádřen v %.

$$\check{R}_i = \frac{x_t}{x_{t-1}} * 100$$

$\check{R}_i$  = řetězový index (%)

$x_t$  = hodnota ukazatele v běžném období

$x_{t-1}$  = hodnota ukazatele v předcházejícím období

Použité finanční ukazatele poměrové analýzy:

- 1) **Ukazatelé rentability** - vyjadřují výkonnost subjektu, efektivitu využívaných prostředků a míru zisku, který byl dosažen pomocí vloženého kapitálu.
  - **Rentabilita aktiv (ROA)** = zisk / celková aktiva x 100 (%)
  - **Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)** = hospodářský výsledek / vlastní kapitál
  - **Rentabilita tržeb (ROS)** = hospodářský výsledek / tržby
- 2) **Ukazatele likvidity** - poskytují celkový přehled o stavu zabezpečení úhrady závazků, pomocí prostředků určených k zaplacení.
  - **Běžná likvidita** = oběžná aktiva / krátkodobé závazky;  
doporučená hodnota 1,5-2,5 [43]
  - **Pohotová likvidita** = (oběžná aktiva – zásoby) / krátkodobé závazky;  
doporučená hodnota 1-1,5 [40]

- **Okamžitá likvidita** = krátkodobý finanční majetek / krátkodobé závazky;  
doporučená hodnota 0,2-0,5 [42]
- 3) **Ukazatele aktivity** - vyjadřují intenzitu, jakou jsou jednotlivé formy majetku využívány.
- **Obrat aktiv** =  $\frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$ ; doporučená hodnota 1-1,5 [42]
  - **Doba obratu pohledávek** =  $\frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 365$
  - **Doba obratu zásob** =  $\frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 365$
  - **Doba obratu závazků** =  $\frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} * 365$
- 4) **Ukazatele zadluženosti** - vyjadřují, do jaké míry je majetek organizace financován z cizích zdrojů.
- **Ukazatel míry zadluženosti** =  $\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$   
doporučená hodnota: méně než 1 [16]
  - **Míra celkové zadluženosti** =  $\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} * 100$   
doporučená hodnota: do 50 % [12] 30-60 % [16]
  - **Koeficient samofinancování** =  $\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100$   
doporučená hodnota: do 50 % [40] 30 % [39]
  - **Krátkodobá zadluženost** =  $\frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{aktiva}}$
- 5) **Ukazatel autarkie** – odráží % míru soběstačnosti firmy, a to z hlediska pokrytí nákladů hlavní činnosti dosaženými výnosy z hlavní činnosti.
- Ukazatel autarkie na výnosově nákladové bázi** =  $\frac{\text{výnosy}}{\text{náklady}} * 100$

Závěrečná část obsahuje formulaci výsledků práce, celkové vyhodnocení hospodaření organizace, návrhy a doporučení, která by mohla vést ke zvyšování efektivity a kvality poskytovaných služeb.

## 3 Teoretická východiska

### 3.1 Národní hospodářství

Národní hospodářství vzniká v době průmyslové revoluce (konec 18. a počátek 19.století), jako poměrně uzavřený systém fungování společnosti. Národní hospodářství představuje souhrn ekonomických sfér a činností hospodářského charakteru uskutečňovaný na určitém státním území všemi hospodářskými subjekty, tedy jak právníckými, tak fyzickými osobami. [1]

### 3.2 Hospodářské sektory

#### 3.2.1 Dvou-sektorové národní hospodářství

V makroekonomii je vymezena dvou-sektorová ekonomika, která zahrnuje pouze podniky (firmy) a spotřebitele (domácnosti). Ani jeden sektor zde nevyvíjí žádnou aktivitu, neinvestuje ani nespoří, kapitál stagnuje, proto se tento typ hospodaření nazývá **stacionární**. [2]

#### 3.2.2 Třísektorové národní hospodářství

Ve smíšené ekonomice je možné nalézt tři sektory - státní neziskový sektor, nestátní neziskový sektor a podnikatelský sektor (služby, průmysl a infrastruktura). Určité expertní zdroje proto dělí národní hospodářství na tzv. třísektorové. [3]

V třísektorovém národním hospodářství lze nalézt tyto tři subjekty:

- soukromé ziskové (firmy)
- soukromé neziskové (domácnosti)
- veřejného sektoru (stát)

Třetím sektorem je označován soukromý neziskový sektor. Soukromý proto, neboť organizace v něm působící zakládají soukromé osoby. Třísektorové národní hospodářství pro případ tržního selhání připojuje stát-veřejný sektor. Ten by měl zasáhnout tam, kde zcela chybí trh, nebo dochází k tržnímu selhání. Dochází-li i k vládnímu selhání, je nezbytný zásah třetího (soukromého) sektoru. [4]



### 3.2.3 Čtyř-sektorové národní hospodářství

- sektor domácností
- soukromý ziskový sektor
- soukromý neziskový sektor
- veřejný neziskový sektor [4]

**Veřejný neziskový sektor** je důležitou součástí národního hospodářství. Je tvořen rozmanitou škálou organizací, jež se liší posláním, způsobem financování, účetnictvím a zdaněním, či jinými specifickými kritérii, díky nimž se dělí na subjekty veřejného nebo (ojediněle) soukromého práva. Neziskové organizace působící ve veřejném sektoru zabezpečují převážně realizaci výkonu veřejné správy, veřejných služeb, kdežto neziskové organizace působící v soukromém sektoru stojí většinou mimo dosah veřejné správy. [9]

**Soukromý neziskový sektor** vznikl postupem času jako třetí cesta mezi veřejným neziskovým sektorem a ziskovým tržním sektorem. Primárně se věnuje těm problémům, při jejichž řešení selhává veřejný sektor i trh. Dle Salamon – In: Schaad M., 1998 vznikly soukromé neziskové organizace historicky mnohem dříve než organizace státní. Dle tohoto tvrzení se veřejný sektor vyvinul jako důsledek selhání soukromého neziskového sektoru až následně. [6]

Soukromý sektor sice nevyklučuje financování z veřejných rozpočtů, přesto je většinou financován soukromými prostředky fyzických a právnických osob, které touto investicí neočekávají zisk, ale přímý užitek. [7]

**Sektor domácností** svým vstupem na trh a integrací do soustavy finančních toků získal důležitou roli v národním hospodářství. Zároveň se významným způsobem podílí na formování občanské společnosti, jejíž kvalita je určující zpětně pro kvalitu i chod neziskových nevládních organizací. [5]

Na chod národního hospodářství zde kromě domácností, firem a státu působí také subjekty ze **zahraničí**. Díky nim dochází k importu a exportu zboží a služeb a přílivu zahraničního kapitálu. [2]

Jelikož mezi sektory nejsou zcela přesně vymezeny hranice, dochází k jejich stírání. V praxi to vede ke kombinacím všech sektorů, k jejich vzájemnému působení, prolínání a ovlivňování. [6]

### 3.3 Trojúhelníkový model národního hospodářství

Jednání soukromého sektoru vědomě i nevědomě ovlivňuje stát pomocí regulačních opatření, dotací a daní. Jednotlivci (členové domácností) procházejí různými sociálními, pracovními i tržními procesy a kontakty, jednáními se státními institucemi, jsou zaměstnáni v jednom či více odvětvích a současně mohou pracovat jako dobrovolníci. Vzájemné prolínání těchto sektorů rozlišuje švédský ekonom Victor A. Pestoff v tzv. trojúhelníku blahobytu pomocí tří hledisek na:

- ziskový a neziskový sektor
- veřejný a soukromý sektor
- formální a neformální sektor [10]

Výše uvedené sektory neexistují separovaně, ale naopak jsou mezi sebou provázané, vzájemně na sebe působí. Victor A. Pestoff vytvořil trojúhelníkový model jednoduchého zobrazení vzájemných interakcí těchto sektorů. Tento model přehledně schematicky zobrazuje možný výskyt organizací z hlediska jejich činnosti a poslání. Instituce, které zcela přesně nezapadají do vymezených sektorů, jsou označovány jako organizace hraniční nebo smíšené. [6]

Pestoff (1995) znázorňuje národní hospodářství jako plochu trojúhelníku, kterou čtyřmi kroky postupně rozčlenil na samostatné úseky. Za použití tří logických parametrů, kterými jsou ziskovost, legislativa a institucionalizovanost, se snaží co nejoptimálněji vystihnout organizace fungující uvnitř dílčích sektorů. [4]

#### **Tvorba modelu národního hospodářství dle V. A. Pestoffa:**

1. **fáze** – protíná plochu trojúhelníku horizontálně, tím rozděljuje horní část na veřejný sektor a dolní část na soukromý sektor
2. **fáze** – vymezuje pravou stranu na ziskový sektor, levou stranu na neziskový sektor, tím v pravé dolní části vznikl sektor soukromý ziskový, který se již měnit nebude
3. **fáze** – protnutím plochy na levé straně, dojde k rozdělení na formální a neformální sektor a vznik sektoru domácností v levé dolní části
4. **fáze** – spojením tří předchozích fází dochází uprostřed trojúhelníku ke vzniku třetího sektoru (soukromý neziskový sektor), který zasahuje do všech okolních sektorů [4]

Obrázek 1: Pestoffův trojúhelník [47]



Organizace neziskového sektoru jsou v Pestoffově trojúhelníku označovány podle iniciátora jejich vzniku. Vzniknou-li rozhodnutím institucí veřejného sektoru-tedy státu, jsou nazývány veřejné neziskové organizace. Vzniknou-li rozhodnutím soukromého subjektu, ať už fyzické či právnické osoby, nazývají se soukromé neziskové organizace. [4]

Tabulka 1: Charakteristika institucí v sektorech dle Pestoffa [7]

Sektor č.	Charakteristika organizací	Příklady
1. ziskový, soukromý, tržní	ziskové, soukromé (privátní), formální	akciové společnosti, s. r. o., komanditní společnosti
2. neziskový, veřejný	neziskové, veřejné, formální	krajské úřady, obecní úřady, příspěvkové organizace
3. neziskový, soukromý (nevládní)	neziskové, soukromé (privátní), formální	nadační fondy, fundace, církve, spolky, ústavy
4. neziskový, domácností	neziskové, soukromé (privátní), neformální	domácnosti

### 3.4 Členění národního hospodářství

K rozlišení národního hospodářství lze využít různé parametry, hlediska a kritéria. Ty jsou následně využívány k různým časovým či prostorovým porovnáním a statistikám. Mezi nejvýznamnější patří členění:

- **podle odvětví**
  - hmotné výroby - průmysl, stavebnictví, zemědělství, vodní a lesní hospodářství
  - odvětví služeb - obchod, doprava, věda, zdravotnictví, školství, kultura
- **podle prostoru**
  - územní celky
  - přirozené regiony
- **podle vlastnictví**
  - soukromé - majetek slouží soukromým osobám či skupinám k získání zisku
  - veřejné - veřejné podniky a služby sloužící k obohacení státu
  - dobrovolné - sociální činnosti prováděné nevládními neziskovými organizacemi
- **podle sektorů**
  - primární – těžba přírodních surovin (energetika, zemědělství, rybolov)
  - sekundární – zpracování získaných surovin (průmysl, stavebnictví, textil, elektro)
  - terciární – poskytování služeb (školství, zdravotnictví, doprava, kultura, obchod)
  - kvartérní – tato oblast je založena především na znalostech a schopnostech osob, které se v tomto odvětví pohybují (věda, výzkum, vysokoškolské vzdělávání)
- **podle způsobu financování**
  - ziskový
  - neziskový [6]

### 3.5 Členění národního hospodářství dle principu financování

Dle principu financování se národní hospodářství dělí na sektor ziskový, tedy tržní a sektor neziskový neboli netržní. [9]

### 3.5.1 Ziskový sektor

Cílem tržního sektoru je maximalizace zisku z prodeje statků, jenž subjekty ziskového sektoru sami vyprodukují, případně nakoupí a dále distribuují, nebo z poskytování služeb. [9]

Tržní sektor funguje na principu nabídky a poptávky. Subjekty tohoto sektoru uskutečňují nákup a prodej statků za tržní cenu. Výsledný produkt je rozdělen podle množství, kvality a tržní úspěšnosti práce. Ziskový sektor se dále člení na soukromý a veřejný. [4]

### 3.5.2 Neziskový sektor

Neziskový sektor je důležitou součástí národního hospodářství, který tvoří pestrá škála různorodých organizací. Jejich prvotním záměrem není zisk, ale především plnění veřejně prospěšných úkolů. [9]

Po roce 1989 došlo v České republice k prudkému rozvoji nestátního neziskového sektoru. Díky tehdejší legislativě docházelo velmi jednoduše ke vzniku a provozování mnoha občanských sdružení. [12]

Podmínky pro rozvoj spolkové činnosti obnovil zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Pojem spolek byl zrušen a nově nahrazen pojmem sdružení. [13]

Neziskový sektor se postupem času stal nedílnou a důležitou součástí naší společnosti. Zabývá se správou věcí, kterou nelze provádět pro zisk a kterou mohou neziskové organizace provádět lépe než stát. Například péče o zdravotně postižené, handicapované či jakkoli diskriminované lidi, péče o životní prostředí, ochrana spotřebitelů a jiné. [14]

Rozvoj neziskového sektoru a naplňování jeho společenské role naráží na nevyřešené problémy a jiné bariéry. Bylo nezbytné neziskový sektor posílit, aby mohl tyto bariéry překonat. Neziskový sektor dosáhl během svého rozvoje v ČR značné složitosti a pestrosti a měl-li být úspěšný, musel mít koncepční charakter. Z těchto důvodů byla vypracována Strategie rozvoje neziskového sektoru, jež nastínila koncepční směr, kterým by se měl sektor ubírat, ale hlavně otevřela prostor pro sebereflexi NO a vnukla nové nápady na rozvoj neziskového sektoru. [15]

Vzájemná závislost soukromého a veřejného neziskového sektoru při kooperaci v produkci smíšených statků je označována jako teorie vzájemné závislosti. Jejich spolupráce se při splnění předem určených podmínek ukazuje jako dobré řešení potíží tam,

kde se vyskytuje nelibost vůči státu jako poskytovateli veřejných služeb, případně se projevují problémy ideologického odporu [4]

Prostředky pro svou činnost a rozvoj získává neziskový sektor z veřejných rozpočtů, případně alokací neboli cestou tzv. přerozdělovacích procesů. Cílem tohoto sektoru není finanční zisk, ale dosažení užitku, zpravidla v podobě veřejné služby. [6]

Neziskový sektor provází specifický protiklad. Jeho řízení je oproti ziskovému sektoru dvojnásobně obtížné a zároveň dvojnásobně podceňované. Proto je nezbytné hospodařit s vynakládanými prostředky vůči těm, kdo neziskové aktivity hradí zodpovědně a skutečně efektivně. [16]

### 3.6 Neziskové organizace

Jedním z předpokladů zdravého naplnění zásad demokracie je existence neziskových organizací a jejich aktivní působení obzvláště v odvětvích, která jsou významná pro chod společnosti, ale nezajišťují je podnikatelské složky. Otrusinová uvádí, že v kontextu s pojmem „nezisková organizace“ je potřeba vysvětlit, že z tohoto názvu výslovně nevyplývá, že organizace neuskutečňuje jakýkoli finanční profit. Neziskovost znamená, že každý dosažený výnos, použije organizace pro svůj další rozvoj a činnost, která je hlavním motivem její existence. [17]

**Z hlediska poslání** se neziskové organizace dělí na:

**Veřejně prospěšné** organizace vznikají za účelem uspokojení veřejných potřeb společnosti jako je například vzdělávání, zdravotnictví, ekologie, charita nebo veřejná správa.

**Vzájemně prospěšné** organizace jsou založeny z důvodů vzájemné podpory různorodých (profesních, kulturních, tělesných aj.) zájmových skupin občanů nebo právnických osob, jejichž zájmy jsou korektní k veřejné společnosti, na což dohlíží veřejná správa. [8]

Mezi **nestátní neziskové organizace** se řadí:

- **Spolky** - společný zájem zakladatelů
- **Ústavy** – provozování společensky nebo hospodářsky užitečné činnosti
- **Fundace** – majetek právnických osob vázán na účel, k němuž byl zřízen
- **Nadace** – základní typ fundace, účel může být veřejně prospěšný nebo dobročinný
- **Nadační fond** – účel hospodářský nebo společenský, může poskytovat služby
- **Politické strany a hnutí**

- **Odborové organizace**
- **Školské právnické osoby**
- **Zájmová sdružení právnických osob**
- **Registrované církve a náboženské společnosti**
- **Veřejné výzkumné instituce**
- **Honební společenstva [21]**

### 3.6.1 Strategické plánování

Má-li nezisková organizace na trhu obstát a dlouhodobě setrvat, je k tomu zapotřebí čtyř kroků (schodů):

1. **Založení organizace** – je nezbytné správně definovat poslání organizace tak, aby se s ním ztotožnili zaměstnanci i veřejnost. Vymezení poslání předurčuje právní formu organizace
2. **Strategie dlouhodobé udržitelnosti** – její nastavení je důležité pro případ závažných vnějších vlivů (ekonomická krize, krach významného dárce), při reorganizaci interního prostředí či naplnění poslání. Základem strategického plánování jsou tyto analýzy:
  - **STEEP analýza** – rozbor a hodnocení jednotlivých vnějších vlivů, a míry jejich působení na analyzovanou společnost. Jedná se např. o vlivy ekonomické, společenské, politické. [18]
  - **SWOT analýza** je přímá technika strategického plánování, která vyhodnocuje silné i slabé stránky, hrozby i příležitosti, zaměřuje pozornost na zásadní problémy, ovlivňující schopnost dosáhnout vytyčených cílů [19]. Jednotlivé instituce řeší rozdílné problémy a příležitosti a mají také rozdílné zdroje a možnosti, jak jim čelit. Na základě těchto zjištění je pro každou organizaci vytvořena specifická strategie.
  - **Analýza konkurence** - důležité je nejen zkoumání organizace samotné, ale i konkurenčního okolí, což znamená odhalit potenciální konkurenty, zjistit jejich taktické kroky, být připraveni rychle reagovat na konkurenční strategii, v klíčových rozhodnutích být krok před konkurencí [20]

- **Analýza zainteresovaných skupin** – komplikovanější analýza, s úkolem zjistit míru pozitivního či negativního významu pro jednotlivé skupiny, které jsou dotčené provozováním organizace
- **Analýza rizik** – definování a vyhodnocení možných individuálních rizik, jejich vliv na chod organizace a následný postup k jejich odstranění či předcházení
- **Analýza portfolia** – projekty a programy posuzované dle poptávky, míry společenské hodnoty a potřeby, s ohledem na finanční návratnost

Cílem výše zmíněných analýz je získání dat a informací, potřebných pro sestavení správného strategického plánu pro danou organizaci. [18]

3. **Způsobilosti – jak** – Public relations (PR-budování značky a image), fundraising (navyšování fondů, proces zajišťování zdrojů - zázemí, lidé, peníze), marketing (propagace), ekonomika a finanční řízení (každá činnost, či aktivita většinou vyžaduje náklady), vedení a řízení lidí (personální strategie, hodnocení, motivace)
4. **Rozvoj** – strategie rozvoje (v případě stagnace, krize, změny poptávky nebo úpadku organizace je nutná nová strategie), posilování značky a image organizace (značka, logo i slogan, musí být jedinečné, zapamatovatelné, preferované, budící emoce), lobbying (prosazování myšlenek a zájmů organizace), rozvoj lidí (vzdělání, výcvik, stáž), nové zdroje a příležitosti (mapování, analýza a hodnocení situace ve společnosti a na trhu), nové trendy (je výhodné reagovat na krátkodobé či dlouhodobé trendy, případně je vytvářet- přinášejí prosperitu a zisk) [16]

Chce-li si organizace do budoucna zajistit funkčnost a stabilitu, nesmí opomíjet 2. a 3. krok, jak se v praxi často stává. Je možné provozovat svou činnost pouze na stupni č. 1 a 4, tento stav však není dlouhodobě udržitelný. [16]

Dle Rektořika a spol nemůže organizace uvažovat o úspěšném strategickém plánu bez těchto kategorií:

1. **Vize** – popisuje setrvalý stav s pohledem do vzdálené budoucnosti, je stručná a srozumitelná, stejnou vizi může sdílet několik organizací
2. **Poslání** – je naprosto přesná charakteristika důvodů vedoucích ke vzniku organizace, vystihuje konkrétní organizaci tak, aby byla zřejmá odlišnost od dalších, podobně zaměřených organizací



3. **Funkce** – primární funkce naplňují poslání organizace, sekundární funkce zabezpečují podmínky pro plnění primárních funkcí
4. **Cíle** – jsou stanoveny ve strategii rozvoje, je to stav, v němž by se organizace měla nacházet v konkrétním období (cíle mohou být děleny podle času, funkce, adresnosti) [7]

Na tvorbu strategického plánování působí okolní systémy např.

- **Kulturně historický** - kořeny, ze kterých vzešel neziskový sektor působily na okolní společnost, ovlivnily vnímání občanů, jejich nahlížení na neziskové organizace a upřednostňování určitých typů organizací, které se průběžně mění
- **Politický** - stabilita země, s tím spojená legislativa, dotační politika, předpisy Evropské unie, daňové zatížení atd., to vše jsou faktory působící na celou společnost, tedy i neziskový sektor
- **Technický** – státní výdaje na výzkum a nové technologie, implementace nových technologií apod. ovlivňují velikost a věcně technickou kvalitu neziskových organizací
- **Ekonomický** – HDP, státní výdaje, ekonomický růst, monetární politika, inflace a mnoho dalších aspektů působí na národní hospodářství, čímž je stát a jeho obyvatelé majetnější, tím velkorysejší může být jejich přístup k organizacím neziskového sektoru

Rozsah a síla vlivu těchto systémů na neziskové organizace je individuální. Různí se v každé společnosti a významně působí na zpracování strategií a prognóz. [9]

### 3.6.2 Principy financování nestátních neziskových organizací

Každá instituce, ať veřejná či soukromá potřebuje finanční zdroje pro svou činnost i samotnou existenci. **Principy financování NNO:**

1. **Vícezdrojovost** - finanční prostředky organizace pocházejí z několika pramenů, čímž je zamezeno obavám organizace ze selhání jediného zdroje příjmů. Příjmy mohou pocházet od tzv. donátorů, neboli externích dárců. [21]  
Prostředky pro provoz organizace mohou být finanční i nefinanční (dobrovolnictví, dary), zahraniční, lokální, veřejné (státní správa, samospráva), soukromé (podnikatelé nadace, individuální dárci), interní (vlastní činnost), externí, přímé (dary), nepřímé (daňové úlevy) [22]

2. **Samofinancování** – zisk z vlastní činnosti, např. z poskytování služeb, z prodeje vlastních výrobků, z podnikání, investování nebo pronájmu majetku. Výhodou samofinancování je nezávislost organizace, flexibilita, plynulejší tok financí. [22]  
Dle Stejskala je třeba na samofinancování nahlížet širším a užším pohledem. Širší pohled znamená diverzifikaci zdrojů v rámci organizace (rozložení investic = rozložení rizika). Užší pohled vymezuje podnikatelskou nebo jinou vedlejší činnost organizace. [4]
3. **Fundraising** - aktivní snaha neziskové organizace o opatření hmotných i nehmotných (informace, zkušenosti, know-how) zdrojů z vnějšího okolí. Patří sem i snaha o získání nových členů a podporovatelů. [22]  
Fundraising je pro většinu organizací nezbytností, neboť prostředky z vlastní činnosti na výkonné provozování organizace nestačí. [21]
4. **Daňové úlevy** - neziskové organizace jsou osvobozené od daně z příjmů z hlavní činnosti, daně z přidané hodnoty a různých majetkových daní. Lze využít daňových slev, např. při zaměstnávání zdravotně postižených občanů. Dárci mohou uplatnit snížení daňového základu. [4]
5. **Neziskové rozdělování zdrojů** - případný zisk z provozování vedlejší, doplňkové nebo podnikatelské činnosti, nelze rozdělit mezi členy organizace. NO je povinná tyto prostředky použít k úhradě nákladů souvisejícími s hlavní činností organizace pro kterou byla zřízena. [21]

## Finanční zdroje NNO

- **Vlastní zdroje** -získané vlastní činností (samofinancování). Patří sem příjmy z hlavní činnosti, příjmy z doplňkových činností, členské příspěvky a **příjmy z podnikání, které jsou předmětem daně** (prodej vyrobených prostředků, pronájem prostor, poskytování reklamy, propagace, organizace koncertů, výstav, seminářů, zájezdů)
- **Cizí zdroje** – zdroje od poskytovatelů, např. bank, které musí NO po uplynutí sjednané doby vrátit, platí za ně úroky.
- **Potenciální zdroje** – tzv. **nenárokové**, získané od veřejných společenství, podnikatelů nebo jednotlivců (příspěvky EU, dotace ze státního rozpočtu, příspěvky od nadačních fondů a nadací, podnikové nebo individuální dárcovství [22])

## 3.7 Příspěvkové organizace

### 3.7.1 Vznik příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace jsou veřejnoprávními neziskovými organizacemi, které vznikají z důvodů uspokojování existujících veřejných potřeb a zájmů. Zaměřují se na oblast lidských práv a národnostních menšin, sociální a zdravotní, humanitární, kulturní, vzdělávací, náboženskou, dále také na životní prostředí, místní rozvoj, vědu a výzkum. Činnost PO dle jejího zaměření přináší prospěch definované skupině osob, např. starým a opuštěným lidem, mentálně či tělesně postiženým, týraným a zanedbaným dětem nebo milovníkům hudby a umění. [25]

Příspěvková organizace je právnickou osobou, má právní subjektivitu. Dle zřizovatele se dělí na:

- **Státní příspěvkové organizace** (veřejné výzkumné ústavy, veřejné vysoké školy, organizační složky státu, státní fondy) – zřizuje státní správa, je upraven zákonem: -  
č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
- **Organizace územně samosprávných celků** – zřizuje kraj nebo obec na základě zákonů:
  - č. 128/2000 Sb., o obcích
  - č. 129/2000 Sb., o krajích
  - č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Stát, kraj nebo obec jako **zřizovatel**:

- schvaluje statut
- jmenuje a odvolává statutární orgán (ředitele)
- stanovuje odměny statutárního orgánu
- rozporuje konflikty vedené proti organizaci či statutárnímu orgánu
- kontroluje hospodaření PO
- vydává zřizovací listinu [26]

### 3.7.2 Zřizovací listina

PO jsou zřízeny zřizovací listinou. Náležitosti zřizovací listiny:

- název a sídlo příspěvkové organizace
- provozování pouze hlavní nebo i ekonomické činnosti
- vymezení hlavního účelu činností PO
- oblasti doplňkové činností navazující na hlavní činnost PO
- dobu na kterou je organizace zřízena, případně na dobu neurčitou
- vymezení majetku zřizovatele, který svěřuje k hospodaření k PO
- stanovení práv organizace k hospodaření se svěřeným majetkem
- označení statutárních orgánů a způsob jejich vystupování jménem organizace

Po provedení zápisu do veřejného rejstříku vydá příspěvková organizace statut, který schvaluje zřizovatel a další vnitřní předpisy jako jsou pravidla hospodaření, pravidla pro oběh účetních dokladů, organizační a odpisový řád. [4]

Zásadním potenciálem neziskového sektoru jsou lidé. Na pracovníky příspěvkových organizací jsou kladeny totožné požadavky jako na vysoce postavené manažery významných firem. Pro fungování a zdravý rozvoj neziskové organizace jsou důležité vědomosti a zkušenosti zaměstnanců, jejich dovednost učit se novým věcem, porozumění jednání konkurence a trhu i znalost pravidel komunikace. [15]

### **3.7.3 Finanční hospodaření příspěvkové organizace**

Finanční hospodaření příspěvkových organizací upravuje § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Ten ukládá příspěvkové organizaci povinnost sestavovat rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu, které podléhají schválení zřizovatele. [16]

Pro svůj rozměr, složení a komplikované provozování mají příspěvkové organizace samostatnou právní subjektivitu a současně jsou účetními jednotkami.

Státní příspěvkové organizace nabývají finance pro svou hlavní činnost a s ní související vedlejší činnost formou dotací ze státního rozpočtu.

Příspěvkové organizace ÚSC na základě zřizovací listiny hospodaří se svěřenými prostředky zřizovatele. [20]

Příspěvkové organizace nakládají s finančními prostředky získanými:

- ze své hlavní činnosti
- ze státního rozpočtu
- z rozpočtů územních samosprávních celků
- z rozpočtu Evropské unie pro ČR
- ze zahraničí
- ze státních fondů
- z Národního fondu
- z vlastních fondů
- z finančních mechanismů
- z finančních darů od právnických i fyzických osob
- z jiných činností

Příspěvková organizace sestaví vyrovnaný roční rozpočet, v němž je zahrnuta státní dotace. Lze do něj zahrnout i výnosy a náklady, které jsou spojeny s hlavní činností PO a službami souvisejícími s hlavní činností. Neodpovídá-li během stanoveného rozpočtového období reálná výše nákladů a výnosů sestavenému rozpočtu a hrozí zhoršení rozpočtovaného hospodářského výsledku, musí PO učinit kroky k jeho vyrovnaní. [44]

Při provozování hospodářské činnosti jsou náklady plně hrazeny z výnosů. Tato aktivita smí být vykonávána pouze se souhlasem zřizovatele a nesmí bránit hlavní činnosti. Získané prostředky jsou pokládány za mimorozpočtové zdroje a lze je využít při provozování hlavní činnosti. Zřizovatel však může povolit jiné využití tohoto zdroje. [27]

Ekonomická činnost příspěvkové organizace by měla být prováděna pouze jako doplňková aktivita pro využití volných kapacit budov, zařízení nebo lidského kapitálu. K jejímu provozování je nezbytné živnostenské oprávnění a souhlas zřizovatele. Aktivity a služby, které příspěvkové organizace provozují, poskytují za dotované ceny případně zcela zdarma. [4]

Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb. Nevyčerpají-li se poskytnuté příspěvky do konce kalendářního roku, mohou se pro určený záměr použít v následujících letech. Prozatím se převedou do rezervního fondu, v němž se nakládání s prostředky sleduje odděleně. [16]

Při zlepšení hospodářského výsledku a schválení jeho výše zřizovatelem, může PO v následujícím roce vytvořit **jednotlivé fondy**:

- Fond odměn – max. 80 % zlepšeného hospodářského výsledku
- Fond reprodukce majetku (investiční fond) – max. 25 % zlepšeného hospodářského výsledku
- Fond kulturních a sociálních potřeb
- Rezervní fond – bez omezení

Zůstatky peněžních fondů (saldo) se ke 31. prosinci převádějí do následujícího roku. [45]

**Fond odměn** – je tvořen přidělem ze zlepšeného hospodářského výsledku. Přednostně slouží k hrazení případného překročení prostředků na platy. [2]

**Fond reprodukce majetku** – je tvořen:

- výnosy z prodeje majetku
- majetkovými odpisy
- přidělem ze zlepšeného hospodářského výsledku
- dary, výnosy z veřejných sbírek
- poskytnutými zahraničními prostředky

Prostředky fondu lze čerpat na pořízení majetku a údržbu a opravy majetku [28]

**Fond kulturních a sociálních potřeb** – základ fondu tvoří 1 % zúčtovaných ročních nákladů na platy, náhrady mezd, odměny za práci v odborném výcviku a odměny za pracovní pohotovosti. Další přiděl fondu tvoří splátky bytových půjček, majetková pojistná plnění, náhrady škod, příjmy z pronájmu sportovních a rekreačních zařízení, peněžní i jiné dary. [28]

**Rezervní fond** – může být tvořen zlepšeným hospodářským výsledkem, přijatými finančními dary a finančními prostředky ze zahraničí. Tyto prostředky lze použít:

- k překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady
- k úhradě zhoršeného hospodářského výsledku

- k úhradě sankcí
- k doplnění fondu reprodukce majetku se souhlasem zřizovatele [45]

Nevýhodou příspěvkové organizace je, že i kdyby efektivním hospodařením (služby, spotřeba materiálu a energií), dosáhla úspory, nemůže je převést do rezervního fondu, či fondu odměn, protože souhrnným výsledkem by díky odpisům byla ztráta. Ve fondu reprodukce by došlo k vytvoření zdrojů, ale nebylo by zabezpečeno jejich krytí, bez kterého není možné realizovat investiční výdaje. [27]

PO musí důsledně dodržovat vymezené fiskální vztahy ke státnímu rozpočtu a co nejhospodárnějším způsobem plnit určené úkoly. Svěřené finanční prostředky smí používat pouze k účelům, k nimž byly poskytnuty na:

- krytí nezbytných potřeb
- opatření zakládající se na právních předpisech
- krytí výdajů nutných k zajištění plynulého chodu organizace

PO se smí zavázat pouze k úhradám, které je schopna plnit a tyto úhrady nesmějí přesáhnout rámec rozpočtu sestaveného pro dané rozpočtové období. [44]

### **3.7.4 Majetek příspěvkové organizace**

Rozsah majetku, se kterým hospodaří příspěvková organizace je stanoven zřizovací listinou, kterou vydává zřizovatel dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Kromě ohraničení svěřeného majetku, jsou zde stanovena práva k nakládání s majetkem ve vztahu k hlavní činnosti příspěvkové organizace, kvůli kterému byla zřízena. Organizace je povinna zacházet se svěřeným majetkem účelně, ekonomicky, a efektivně, musí o něj pečovat, zvelebovat ho, chránit a rozvíjet. [29]

Peněžní prostředky a majetek který příspěvková organizace spravuje může být svěřený, vlastní, pronajatý nebo vypůjčený. Se svěřeným majetkem má organizace pouze oprávnění hospodařit, je však majetkem zřizovatele. Vlastní majetek je většinou získaný darem či dědictvím a jeho přijetí je podmíněno souhlasem zřizovatele. [16]

Vlastní majetek mohou organizace získat také nákupem. Podmínky tohoto nabytí majetku jsou uvedeny ve zřizovací listině. O převedení majetku do výlučného vlastnictví organizace,

rozhoduje zřizovatel. Organizace mohou na základě smlouvy o výpůjčce, o podnájmu nebo nájemní smlouvy, spravovat majetek třetích osob. V těchto smlouvách jsou stanoveny práva i povinnosti smluvních stran. U smluv o dlouhodobém pronájmu bývá vyžadován souhlas zřizovatele. Formou majetku mohou být také krátkodobé i dlouhodobé pohledávky (hranice splatnosti je jeden rok), které představují nárok na plnění. Organizace s nimi musí aktivně pracovat, kontrolovat jejich splatnost, která je zpravidla definována smlouvou a upomínat dlužníky. [30]

Organizace dále hospodaří s dotacemi na úhradu provozních výdajů z rozpočtu Evropské unie. Nezanedbatelné jsou i dotace na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv. [16]

Státní příspěvková organizace spravuje pouze státní majetek. Získá-li další majetek svou vlastní činností, nenabývá ho do výlučného vlastnictví, ale přesto s ním musí nakládat jako jeho vlastník. [31]

Prodá-li příspěvková organizace v rámci hospodaření se státními statky nemovitý majetek, je povinna příjem z prodeje převést do státního rozpočtu a to do 15 dnů od připsání obnosu na účet. Výjimku tvoří příjmy z prodeje zděděného či darem obdrženého nemovitého majetku. [32]

### **Práva a povinnosti PO:**

- jmenovat statutární orgány (obvykle jedna osoba – ředitel)
- vymezit závazné vztahy mezi organizací a zřizovatelem
- po celý rozpočtový rok provádět kontrolu hospodaření
- zabezpečit výkon finanční kontroly dle zákona
- schvalovat rozpočet PO a jeho závazné ukazatele
- schvalovat odpisový plán
- vydávat potřebné metodické pokyny

Příspěvkovým organizacím není dovoleno nakupovat cenné papíry, akcie, obligace, nesmějí vystavovat směnky, ani být směnečnými ručiteli. Nejsou oprávněny nikomu poskytnout dar, výjimku tvoří fondy kulturních a sociálních potřeb. Také jim není dovolena majetková účast



v právnické osobě zřízené z důvodu podnikání, případně přímo založení právnické osoby. [16]

### 3.7.5 Daňová povinnost příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace patří mezi veřejně prospěšné poplatníky, kteří mají vícezdrojové financování (vlastní zdroje, členské příspěvky, dary, dotace atd.). Správné vymezení zdanitelných příjmů příspěvkových organizací je tedy velmi důležité, jelikož toto zdanění je poměrně složité. Vybraní veřejně prospěšní poplatníci mají tzv. úzký základ daně, což je specificky definovaný základ daně. Ostatní veřejně prospěšní poplatníci pak mají tzv. široký základ daně, definovaný podobně jako korporace. Zdanění upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který byl již několikrát novelizován. [33]

Příspěvková organizace musí spravovat své účetnictví odděleně pro hlavní a vedlejší činnost, přičemž zisk či ztrátu z jednotlivých činností si nemůže kompenzovat. Hlavní činnost, kterou PO provozuje, není podnikáním, přesto v případě, že výnosy převýší náklady musí zdaňovat i příjmy z činností, pro něž byla založena. Obvykle se zdaňují především zisky z doplňkové činnosti, která má zpravidla komerční charakter. [21]

Předmětem daně jsou vždy příjmy v podobě úroků, příjmy z reklamy, členské příspěvky a nájemné. Příjmy z dotací, příspěvků a z nepodnikatelské činnosti naopak předmětem daně nejsou. [33]

Příspěvkové i neziskové organizace jsou plátcí daně. Využívají omezený daňový režim, tzn. osvobození od daně případně různé daňové úlevy a zvýhodnění. Je možné se setkat s těmito typy daní:

- daň z přidané hodnoty (u příspěvkových organizací je tato daň v praxi poměrně složitá)
- daň z nabytí nemovitých věcí (od roku 2014 nahradila daň z převodu nemovitosti)
- daň z nemovitých věcí (právní úprava zaznamenala celou řadu změn)
- daň z příjmů (významným zásahem do znění příspěvkových organizací je zrušení dědické a darovací daně, nově vymezen předmět daně)
- daň silniční (často opomíjená, je nutné se jí zabývat) [7]

V rámci daňového priznání patří mezi veřejně prospěšné poplatníky se specifickými pravidly. Příspěvková organizace není povinná podat daňové priznání pokud:

- nemá příjmy, jež jsou předmětem daně
- má pouze příjmy osvobozené od daně
- má pouze příjmy z nichž je daň vybírána srážkou
- nemá povinnost dodanit nevyužitou část daňové úspory z minulých zdaňovacích období

Vznikla-li příspěvkové organizaci povinnost platby daně, pak jí také vzniká povinnost úhrady úroků z prodlení, při nedodržení lhůty pro odevzdání daňového priznání příslušnému finančnímu úřadu. [34]

### **3.7.6 Audit příspěvkových organizací**

V České republice je převážná část peněžních prostředků nezbytných pro chod neziskových organizací alokována z veřejných rozpočtů. Za správu věcí veřejných nenesou osoby, jež se podílejí na řádném rozdělování veřejných zdrojů soukromoprávní, ale pouze veřejnoprávní odpovědnost. Ta svádí k neefektivnosti, byrokracii a neprůhlednosti. Z těchto důvodů je nezbytné co nejdokonaleji nastavit právní, organizační a ekonomický systém, který je schopen tyto negativa minimalizovat. [8]

Vláda hospodaří se státním rozpočtem. Příjmová strana má podobu daní, výdajovou stranu tvoří vládní nákupy (školství, zdravotnictví, stavba a údržba infrastruktury, aj.) a transfery (podpora v nezaměstnanosti, starobní důchody apod.). [2]

Každý občan má právo vědět, jsou-li veřejné prostředky účinně vynakládány k uskutečnění cílů, pro něž byly neziskové a příspěvkové organizace zřízeny. Má právo na to, aby alokace těchto zdrojů probíhala dle veřejné volby a podléhala veřejné kontrole, při níž by jedním z důležitých nástrojů tohoto systému měl být audit neziskových organizací. [8]

Vlastníkem majetku, který je předáván PO k hospodaření, včetně majetku pořízeného její vlastní činností a finančních prostředků, jež jsou jí svěřeny formou příspěvku je zřizovatel. Ten má nejen právo, ale dokonce zákonem předepsanou povinnost kontrolovat, schvalovat a rozhodovat nad hospodařením a činností PO. [27]

Audit prováděný podle standardů České republiky se nazývá statutární nebo národní, pokud je audit realizovaný podle mezinárodních předpisů jedná se o tzv. mezinárodní audit. Dále je rozlišován audit interní a externí. Interní audit provádějí zpravidla pracovníci organizace, ve které je audit uskutečňován, naopak zásadní podmínkou externího auditu je, že nesmí být prováděn zaměstnanci auditované společnosti. [43]

Pro uplatnění veřejné kontroly, případně auditu je třeba neziskové organizace rozdělit na:

- veřejně prospěšné
- vzájemně prospěšné
- rozpočtové a příspěvkové
- ostatní veřejnoprávní
- obchodní společnosti [8]

### **3.7.7 Zánik příspěvkové organizace**

Pokud je příspěvková organizace zřízena na dobu určitou, pak musí být datum ukončení její činnosti uvedeno ve zřizovací listině. Je-li organizace ustanovena na dobu neurčitou, o jejím zrušení rozhoduje zřizovatel. Po projednání ukončení provozu organizace se zastupitelstvem obce, následně společně stanoví termín zrušení. Dle zákoníku práce se musí jednat o dostatečně dlouhou (i několika-měsíční) lhůtu k tomu, aby zřizovatel provedl inventarizaci majetku, rozhodl o jeho dalším umístění, ukončil účetnictví a oznámil zánik právnické osoby. [27]

PO může zaniknout z důvodu neplnění hlavní činnosti, pro kterou byla zřízena, nebo naopak splněním svého poslání, kdy by její další činnost již ztrácela smysl.

## **3.8 Finanční analýza**

*„Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena v účetních výkazech“ [35]*

### **3.8.1 Účel finanční analýzy**

Komplexní finanční stav podniku, jeho dostačující kapitál, účinné využívání aktiv, včasné splácení závazků a řadu jiných důležitých skutečností vyhodnocuje finanční analýza. Její kontinuální znalost pomáhá manažerům firmy ve správném rozhodování při veškerých

finančních úkonech, a to jak ve vztahu k minulosti, tak k budoucím prognózám. Finanční analýza je celkovým odrazem hospodaření organizace, jež je důležitý nejen pro management podniku při dalších rozhodovacích úlohách, ale také pro zaměstnance, odbornou veřejnost, obchodní partnery, investory, konkurenty, státní i zahraniční instituce. Majitele firmy nejvíce zajímá rentabilita kapitálu a návratnost investic, zatímco věřitele zajímá především schopnost obchodních partnerů dostát svým závazkům. Konkurenti velmi usilují o získání důležitých výsledků úspěšných podniků, ty jim slouží jako inspirace k uplatnění osvědčených metod v praxi. Informace o dostatečné likviditě a ziskovosti dává záruku dlouhodobého fungování společnosti. [36]

Finanční analýza je nezbytným diagnostickým nástrojem každé konkurenceschopné společnosti. Slouží jako zpětná vazba při posuzování ekonomické výkonnosti firmy. Pomocí ukazatelů jako je ziskovost, rentabilita, výnosnost, růst tržeb nebo tržních podílů měří finanční či obchodní úspěšnost podniku. Vypovídací schopnost finanční analýzy umožňuje při možném zjištění zadluženosti, likvidity a hrozícího bankrotu, přijmout taktická rozhodnutí, při vytváření strategie finančního rozvoje společnosti. [36]

Vlivem neustále se měnícího ekonomického klimatu, musí také instituce měnit svou finanční strategii, chtějí-li si nadále udržet svou prosperitu, Tyto nezbytné změny v hospodaření společnosti nelze provádět bez finanční analýzy. Kvalitní analýzu nelze zpracovat bez kvalitních dat, které úzce souvisí s účetnictvím. Účetní data jsou však peněžní hodnoty vázané k danému časovému okamžiku. Pro hodnocení úspěšnosti společnosti musí být získané účetní údaje zpracovány pomocí finančních ukazatelů. [35]

### **3.8.2 Zdroje informací pro finanční analýzu**

Pro kvalitní zpracování finanční analýzy a dosažení relevantních výsledků jsou důležité výchozí informace. Ty je možno dle dostupnosti rozdělit na interní a externí.

**Interní data** se přímo vztahují k analyzovanému podniku. Mohou být čerpána z těchto zdrojů:

- rozvaha, výkaz zisku a ztráty (účetní závěrka)
- přehled o finančních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu (příloha)
- vnitropodnikové účetnictví

- vnitřní směrnice
- podnikové statistiky
- podklady z úseku práce a mezd

**Externí data** se vztahují nejen k analyzovanému podniku, ale i k jeho okolí. Například:

- odvětvové analýzy
- analýzy národního hospodářství
- mezinárodní analýzy
- burzovní informace
- oficiální statistiky
- údaje z odborného tisku [35]

Finanční údaje větších firem lze vyhledat na webových stránkách, ve výročních zprávách jednotlivých společností. Účetní závěrku malých organizací, jež výroční zprávu nevydávají, lze dohledat na oficiálním serveru Justice.cz ve veřejném rejstříku. Veřejně obchodovatelné společnosti pak na stránkách České národní banky ([www.cnb.cz](http://www.cnb.cz)). [35]

Potřebná data jednotlivých společností je možné také zakoupit za nemalé finanční náklady, a to buď z databáze firem, které se poskytováním informací zabývají, nebo ze zahraničních webových stránek. [36]

Tím, jak se liší přístup k podnikovým údajům, liší se i kvalita, přesnost a hloubka zpracované analýzy. Z tohoto důvodu je velmi důležitý výběr zpracovatele analýzy. Interní analytik má jako zaměstnanec organizace výhodu velmi dobré znalosti o chodu podniku, dostupnosti podrobných informací, včetně případných interpretací a připomínek manažerů společnosti. Firma může na zpracování finanční analýzy využít služeb externího analytika. Tomu sice chybí osobní znalost společnosti a často pracuje s veřejně dostupnými daty, která mohou být neúplná, ale na rozdíl od interního analytika má nezávislý úhel pohledu, jež se může stát výhodou. [36]

### **3.8.2.1 Výroční zpráva**

Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví jsou účetní jednotky povinny sestavit a zveřejnit ucelenou výroční zprávu ve které informují o svém současném hospodářském výsledku a

poskytují komplexní shrnutí své dosavadní činnosti, jejího vývoje a další finanční i nefinanční údaje. [16]

Výroční zpráva je souhrn informací za fiskální rok. Její publikování slouží jako přehledná prezentace o provozování a současném stavu organizace nejen pro sponzory, investory, přátelské organizace a dárce, ale také pro samotnou organizaci a její zaměstnance. Výroční zpráva zahrnuje mimo jiné také výkaz zisku a ztrát a finanční rozvahu (bilanci), v nichž jsou uložena data nezbytná pro finanční analýzu. [38]

### 3.8.2.2 Rozvaha

Rozvaha je nejdůležitějším účetním výkazem, který udává stav majetku v peněžním vyjádření k datu účetní závěrky (zpravidla 31.12.). Je zde přehledně zobrazeno vlastnictví organizace a zdroje jeho pořízení. Levá strana rozvahy zobrazuje aktiva a pravou stranu tvoří pasiva. Aktiva se dále dělí na stálá aktiva (dlouhodobý majetek) a oběžná aktiva (oběžný majetek). Pasiva zahrnují cizí zdroje a vlastní kapitál. Každá položka rozvahy může být členěna na další segmenty. [38]

Tabulka 2: Přehled rozvahy příspěvkové organizace Domov Paprsek  
Zdroj: vlastní zpracování

<b>AKTIVA</b>	<b>PASIVA</b>
<b>A. Stálá aktiva</b>	<b>C. Vlastní kapitál</b>
<b>I. Dlouhodobý nehmotný majetek</b>	<b>I. Jmění účetní jednotky a upravující položky</b>
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	Jmění účetní jednotky
<b>II. Dlouhodobý hmotný majetek</b>	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku
Pozemky	<b>II. Fondy účetní jednotky</b>
Stavby	Fond odměn
Samostatné hmotné movité věci a soubory HMV	Fond kulturních a sociálních potřeb
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hosp.
<b>III. Dlouhodobý finanční majetek</b>	Rezervní fond z ostatních titulů
<b>IV. Dlouhodobé pohledávky</b>	Fond reprodukce majetku, fond investic
	<b>III. Výsledek hospodaření</b>
	Výsledek hospodaření běžného účetního období
	Výsledek hospodaření předch. účetních období
<b>B. Oběžná aktiva</b>	<b>D. Cizí zdroje</b>
<b>I. Zásoby</b>	<b>I. Rezervy</b>
Materiál na skladě	<b>II. Dlouhodobé závazky</b>
<b>II. Krátkodobé pohledávky</b>	<b>III. Krátkodobé závazky</b>
Odběratelé	Dodavatelé

Krátkodobé poskytnuté zálohy	Zaměstnanci
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	Jiné závazky vůči zaměstnancům
Náklady příštích období	Sociální zabezpečení
<b>III. Krátkodobý finanční majetek</b>	Zdravotní pojištění
Jiné běžné účty	Důchodové spoření
Běžný účet	Ostatní daně, poplatky a jiná peněžitá plnění
Běžný účet FKSP	Závazky k vybraným místním vládním institucím
Ceniny	Dohadné účty pasivní
Pokladna	Ostatní krátkodobé závazky

### 3.8.3 Výkaz zisku a ztrát (VZZ)

Výkaz zisků a ztráty zachycuje vztahy mezi náklady a výnosy dosaženými ve sledovaném období. Je rozdělen na část nákladů a na část výnosů. Náklady jsou dále rozříděny podle druhů, např. spotřeba materiálu a energie, odpisy, mzdové náklady apod., jsou to prostředky, které organizace vynaložila pro získání výnosů. Významnou položku na výnosové straně tvoří dotace, dárcovské fondy a sbírky. Pro příspěvkovou organizaci představují značný podíl peněžních příjmů. [39]

Díky struktuře nákladů a výnosů zaznamenaných ve VZZ zvláště pro hlavní a doplňkovou činnost, je možné stanovit výsledek hospodaření. Ten je vypočítán jako rozdíl mezi výnosy a náklady, výsledkem je zisk či ztráta. Výsledek hospodaření z hlavní činnosti se nedaní. [32]

Nedílnou součástí účetní závěrky je příloha k účetní závěrce. Zde jsou obsaženy informace, které nejsou zahrnuty v rozvaze, ani ve výkazu zisku a ztráty. [39]

### 3.8.4 Slabé stránky finanční analýzy

Finanční analýza je užitečná informační sonda o hospodaření podniku. Tato analytická metoda má však některé slabé stránky:

- rozdílné účetní metody firem
- účetní výkazy s odlišnou vypovídající hodnotou
- značná vazba zažitých praktik a postupů finanční analýzy na účetních datech
- ovlivnění hospodářského výsledku sezonními faktory a mimořádnými událostmi
- podcenění rizika obětovaných nákladů versus budoucích přínosů
- nezbytnost porovnání vyhodnocení tradiční finanční analýzy s jinými organizacemi

Vlivem výše uvedených nedostatků je nezbytný uvážlivý úsudek a zvýšená pozornost těch, kteří výsledky této analytické metody využívají a pracují s nimi. [36]

### 3.8.5 Metody finanční analýzy

a) z hlediska práce s daty je rozlišována analýza:

- **fundamentální** – má pragmatický charakter; analytici zde zúročí své zkušenosti, schopnosti a intuici
- **kauzální** – hodnotí příčinné důsledky jevů a jejich deterministický nebo pravděpodobnostní
- **technická** – založená na matematicko-statistických metodách; v rámci vertikální analýzy se zde hodnotí vývoj jednotlivých prvků; v rámci horizontální analýzy časové řady a rozlišení trendových a cyklických komponentů
- **komparační** – doplňuje technickou analýzu; může být využita jako srovnávací báze při komparaci firem, nebo založena na srovnávání se standartními hodnotami ukazatelů; někteří analytici ji odsuzují, jiní ji považují za hlavní metodu

b) z hlediska času je rozlišována analýza:

- **ex post** – retrospektivní analýza dat z minulých období, zpracovaná pro další manažerská rozhodování
- **ex ante** – analýza zaměřená na budoucí období, ideálně 1-5 let; i přes využívání matematicko-statistických metod nejde o prognózování [39]

#### Nejčastější metody finanční analýzy:

a) Analýza **absolutních** (stavových) ukazatelů:

- procentní rozbor jednotlivých položek rozvahy (vertikální analýza)
- analýza trendů (horizontální analýza)

b) Analýza **tokových** ukazatelů – analýza nákladů, výnosů, zisku, cash flow (lze použít vertikální i horizontální analýzu)

c) Analýza **rozdílových** ukazatelů – čistý pracovní kapitál jako nejvýraznější ukazatel



d) Analýza **soustav ukazatelů** – vliv jednotlivých aspektů finančního stavu na celkový ukazatel hodnocení

e) **Souhrnné ukazatele hospodaření** – bonitní (diagnostické) a bankrotní (predikční) modely využití k celkovému zhodnocení finančního stavu organizace

f) Analýza **poměrových** ukazatelů – viz níže [36]

**Analýza absolutních ukazatelů** - slouží jako výchozí zdroj informací, které jsou čerpány z veřejně dostupných účetních výkazů. [40]

Tato analýza spočívá v rozdělení nákladů a výnosů pro horizontální analýzu a v rozdělení na aktiva a pasiva pro vertikální analýzu. [39]

**Vertikální (procentní) analýza** - porovnává jednotlivé položky finančních výkazů s celkovou sumou aktiv nebo pasiv (jako procentního podílu ke zvolené základně - ta je 100 %). [39] U výkazu zisku a ztráty tvoří základnu celkové výnosy. Tato analýza umožňuje porovnání podobných organizací. Srovnatelnost údajů však zhoršuje změna celkových základů v čase. [40]

**Horizontální (trendová) analýza** – porovnává změny jednotlivých položek výkazu zisku a ztrát nebo rozvahy oproti výchozímu roku (stejný základ-báze), nebo v časové posloupnosti (tvoří navazující řetěz). [36]

Absolutní změna se zjišťuje jako rozdíl stejné položky účetního výkazu v čase.

Výpočet: **Absolutní změna = ukazatel<sub>t</sub> - ukazatel<sub>t-1</sub>**

Procentní změna porovnává podíl stejné položky oproti hodnotě předchozího období.

Výpočet: **Procentní změna = (absolutní změna x 100) / ukazatel<sub>t-1</sub>** [36]

### 3.8.6 Indexy

Při výpočtu produkce podniku, počtu obyvatel nebo jiných reálných jevů je vhodné použití indexů. Index je vyjádření změny kvantitativního znaku dané jednotky během určitého časového intervalu. Používají se dva druhy indexů, řetězový a bazický. Výsledky

indexů se vyjadřují v desetinných číslech nebo v %, pak se výsledek vynásobí hodnotou 100. Znázorňují se jako časové řady ve formě tabulek nebo grafů. [41]

**Bazický index** je výstupem absolutní změny. Číselná hodnota daného roku se dělí hodnotou bazického roku (výchozího roku 0). Výpočet: **ukazatel  $i+1$  / ukazatel 0**

**Řetězový index** je výstupem procentní změny. Číselná hodnota daného roku se dělí hodnotou roku předcházejícího. Výpočet: **ukazatel  $i+1$  / ukazatel  $i$**  [16]

### 3.8.7 Ukazatele finanční analýzy

Finanční analýza je prováděna na základě mnoha ukazatelů, ty musí být především:

- jednoduché (ale přesné)
- jednoznačné
- srozumitelné
- významné (konkrétní cíl)
- neredundantní (redundantní=nadbytečný) [39]

Mezi nejčastěji používané **poměrové ukazatele** patří:

- ukazatele **rentability** (výnosnosti) – poměřují zisk jako míru zhodnocení
- ukazatele **likvidity** (krátkodobé solventnosti) – měří schopnost firmy plnit své krátkodobé závazky
- ukazatele **hospodářské aktivity** (obratovosti) – měří intenzitu využívání jednotlivých forem majetku v časové dimenzi
- ukazatele **zadluženosti** (dlouhodobé solventnosti) – posouzení míry rizika z hlediska rozdělení financování z vlastních i cizích zdrojů [16]

#### 3.8.7.1 Ukazatelé rentability

Základním parametrem pro alokaci kapitálu je vytváření nových zdrojů a dosahování čistého zisku = **rentabilita:**

- **aktiv (ROA)** – ukazuje míru vytvořeného zisku, bez ohledu na to, z jakých zdrojů pochází (vlastní nebo cizí);  $\text{zisk} / \text{celková aktiva} * 100 (\%)$
- **vlastního kapitálu (ROE)** – srovnává míru využití vlastního kapitálu (čistého zisku) na jednu korunu kapitálu investovaného akcionářem;  $\text{zisk} / \text{vlastní kapitál} * 100 (\%)$

- **tržeb (ROS)** – měří podíl čistého zisku, který připadá na 1 Kč tržeb;  $\frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} * 100 (\%)$
- **nákladů** – vyjadřuje, kolik Kč nákladů musí podnik vynaložit, aby dosáhl 1 Kč zisku;  $\frac{\text{zisk}}{\text{celkové náklady}} * 100 (\%)$  [42]

### 3.8.7.2 Ukazatelé likvidity

Likvidita zobrazuje solventnost organizace, tedy jak rychle dokáže podnik proměnit svá aktiva na finanční prostředky sloužící k úhradě krátkodobých závazků.

#### Likvidita:

- **běžná (III. stupně)** – schopnost hradit závazky z celkových oběžných aktiv (doporučená hodnota 1,5 – 2,5) [43] příp. kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky firmy (optimální hodnota 2:1);

Výpočet:  $\frac{\text{oběžná aktiva celkem}}{\text{krátkodobé závazky}}$

- **pohotová (II. stupně)** – kolik Kč pohledávek a hotovosti (aktiv "očistěných" o zásoby) pokryje 1 Kč krátkodobých závazků; (doporučená hodnota je v rozmezí 1 - 1,5) [40]

Výpočet:  $\frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$

- **okamžitá (I. Stupně)** – nejpřesnější likvidní ukazatel, který udává schopnost organizace, zaplatit své krátkodobé závazky "ihned"; (optimální hodnota 0,2 - 0,5);

Výpočet:  $\frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$  [42]

### 3.8.7.3 Ukazatele hospodářské aktivity

Má-li podnik více majetku, zásob, pohledávek (aktiv) více než je nezbytné, vznikají zbytečné náklady, má-li jich málo, připravuje se o zisky. O efektivním hospodaření firmy s aktivy vypovídají tyto ukazatele:

- **rychlost obratu (obrat)** – zjišťuje počet obrátů zkoumané položky v určitém časovém období,  $\frac{\text{tržby (náklady) celkem}}{\text{zvolená položka aktiv (pasiv)}}$
- **doba obratu** – doba po kterou je kapitál vázán v položce aktiv:  $365 * \frac{\text{zvolená položka aktiv nebo pasiv}}{\text{tržby nebo náklady za určité období}}$
- **obrat aktiv** – vyjadřuje zhodnocení aktiv organizace ve výrobě, bez ohledu na zdroje jejich krytí, udává rychlost obratu použitých aktiv, tzn. kolikrát se celková aktiva obrátí za rok, (index doporučené hodnoty v rozmezí 1 až 1,5);  $\frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$

- **obrat stálých aktiv** – ukazatel efektivního využívání budov, zařízení a ostatního dlouhodobého HIM, (doporučená hodnota v průměru 5,1):  $\frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva}}$
- **obrat HIM** – míra využití (produktivity) věcného kapitálu (HIM):  $\frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý hmotný majetek}}$
- **obrat zásob** – kolikrát během roku je položka zásob prodána:  $\frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$
- **doba obratu zásob** – měří průměrnou dobu, během níž firma prodá své zásoby:  $\frac{\text{zásoby}}{\text{celková aktiva}} * 365$
- **doba obratu aktiv** – průměrný počet dnů, po kterou je suma aktiv vázána v podniku až do spotřeby:  $\frac{\text{celková aktiva}}{\text{tržby}} * 365$
- **doba obratu stálých aktiv** – průměrný počet dnů, po která jsou stálá aktiva vázána v podniku do spotřeby:  $\frac{\text{stálá aktiva}}{\text{tržby}} * 365$
- **doba obratu závazků** – udává za jakou dobu v průměru organizace hradí své závazky:  $\frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} * 365$
- **doba obratu pohledávek** – vyjadřuje průměrnou dobu splatnosti pohledávek:  $\frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 365$  [42]

#### 3.8.7.4 Ukazatele zadluženosti

- **Ukazatel věřitelského rizika** (Debt ratio, ukazatel zadluženosti) hodnotí míru účasti cizích zdrojů, na celkových aktivech společnosti. Čím vyšší je výpočet tohoto ukazatele, tím více je organizace závislá na cizích zdrojích. Doporučená hodnota by neměla přesáhnout 50 %. Kraftová a Otrusinová uvádí doporučenou hodnotu v rozmezí 30-60 %. [16] Dle Boukala může právě vysoký ukazatel zadluženosti příznivě ovlivnit celkovou rentabilitu, díky níž dochází k nárůstu tržní hodnoty organizace. Řešením by mělo být nalezení optimálního poměru mezi cizími a vlastními zdroji.

Výpočet:  $\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva (pasiva) celkem}} \times 100$  [12]

- **Koeficient samofinancování (Equity ratio)** je doplňkovým ukazatelem k ukazateli zadluženosti (Debt ratio). V součtu by tyto dva ukazatele měly vykazovat přibližně hodnotu 1. Ukazatel samofinancování vyjadřuje, jakým podílem vlastního kapitálu (aktiv) je krytý majetek. Výsledná hodnota by neměla být nižší než 50 %. [40] Dle Kraftové lze při poklesu pod 30 % hovořit o nestabilitě firmy.

Výpočet:  $\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva (pasiva) celkem}} \times 100$  [39]

- **Ukazatel dlouhodobé zadluženosti vlastního kapitálu** vyhodnocuje, jaká část aktiv organizace je financována z dlouhodobých cizích zdrojů. Pomáhá nalézt optimální poměr mezi krátkodobými a dlouhodobými cizími zdroji. Hodnota tohoto ukazatele by neměla přesáhnout 0,7.  
Výpočet: dlouhodobé cizí zdroje / celková aktiva [24]
- **Ukazatel krátkodobé zadluženosti vlastního kapitálu** vyjadřuje podíl cizích zdrojů a objemu vlastního kapitálu. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je méně než 1.  
Výpočet: krátkodobé cizí zdroje / celková aktiva [16]
- **Ukazatel podílu cizího kapitálu na vlastním kapitálu** určuje počet jednotek cizího kapitálu vázaných na jednu jednotku vlastního kapitálu. Hraniční hodnota je 1. Méně než 1 - nízká zadluženost, více než 1 - vyšší zadluženost (k uhrazení závazků je používáno více cizích než vlastních zdrojů).  
Výpočet: cizí zdroje / aktiva [24]
- **Ukazatel finanční páky** udává podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích. V municipálním sektoru se používá velmi zřídka, je určen spíše pro podnikatelský sektor.  
Výpočet: celková aktiva / vlastní kapitál. [24]
- **Míra finanční samostatnosti** vyjadřuje, kolik jednotek vlastního kapitálu může být použito na jednu jednotku cizího kapitálu. Doporučené hodnoty by se měly pohybovat kolem 1. Výpočet: vlastní kapitál / cizí zdroje [16]

Mezi méně využívané ukazatele poměrové analýzy patří ukazatele autarkie. U neziskových organizací je však tento ukazatel běžně používán.

**Ukazatel (míra) autarkie** vyjadřuje míru soběstačnosti municipální firmy. Výsledek autarkie je vyjádřený v %. Optimální hodnota = 100 %, vyjadřuje vyrovnané hospodaření organizace.

Ke kvalitnímu zhodnocení míry autarkie je třeba splnit dva předpoklady:

- saturace = plné nasycení poptávky nabídkou
- neexistence soukromé firmy, které by na identickou výši výstupů stačily nižší vstupy

Dle aplikovaného zdroje dat **je rozlišována autarkie**:

- **na příjmově výdajové bázi** – souvisí s nezbytným rozlišením, zda jsou do příjmů a výdajů zahrnuty pouze provozní nebo celkové toky peněžních prostředků; municipální firma by měla být schopna na této bázi hospodařit se 100 % pokrytím výdajů příjmy; je-li výsledek výrazně pod nebo nad optimální hodnotou, je na místě zvážit přechod na bázi výnosů a nákladů viz. níže
- **na výnosově nákladové bázi** – je dána použitými účetními principy jako věcná shoda nákladů a výnosů, aktuálnost, realizační princip aj.; do výnosů se zahrnují neinvestiční dotace, které jsou částí veřejných prostředků

Je-li výsledná hodnota výrazně vyšší (u obou bází), je na místě uvažovat o jiném využití (zhodnocení) volných prostředků, případně zvážit snížení uživatelských poplatků. Pokud je hodnota ukazatele pod optimální hranicí, krytí výdajů či nákladů není dostatečné. Je třeba provést analýzu příčin, pokusit se je odstranit a opětovně vyhodnotit míru autarkie. [39]

**Vzorec** pro výpočet autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů:

$$\text{příjmy} / \text{výdaje} \times 100 (\%)$$

**Vzorec** pro výpočet autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů:

$$\text{výnosy z hlavní činnosti} / \text{náklady z hlavní činnosti} \times 100 (\%)$$

## 4 Vlastní práce

Obrázek 2: Logo Domova Paprsek [22]



### 4.1 Základní údaje

NÁZEV Domov Paprsek Olšany, příspěvková organizace

ADRESA 789 62 Olšany 105

ZŘIZOVATEL Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

ŘEDITELKA Jarmila Koubková

PŘEDMĚT ČINNOSTÍ Zajišťování sociální služby pro osoby se zdravotním postižením

KAPACITA ZAŘÍZENÍ 60 lůžek celoročního pobytu

BANKOVNÍ SPOJENÍ Komerční banka Šumperk, č. účtu 86-7473130237/0100

IČO 75004054

KONTAKT - telefon 583 247 212, 731 472 129 fax 583 247 182

e-mail koubkova@domovolsany.cz web www.domovolsany.cz

### 4.2 Charakteristika vybrané společnosti

Domov Paprsek Olšany je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje, jejímž základním předmětem činnosti je poskytování sociálních služeb osobám se zdravotním postižením, vymezené v § 48 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Posláním této organizace je poskytovat nepřetržitou celoroční pobytovou sociální službu osobám s vrozeným mentálním postižením, případně osobám s přidruženými smyslovými nebo tělesnými vadami, jež se nachází v nepříznivé sociální situaci. Osobám, jež potřebují komplexní péči, podporu a pomoc vedoucí k naplnění jejich potřeb a přání a k rozvoji samostatnosti tak, aby využili své získané schopnosti a dovednosti i v prostředí mimo sociální službu, a to vše při respektování jejich důstojnosti a s ohledem na jejich individualitu. Péče je založena na vytváření klidného a podnětného domácího prostředí tak, aby se životní podmínky klientů co nejvíce přizpůsobily běžnému životu vrstevníků.

#### **4.2.1 Historie, vznik a vývoj Domova Paprsek**

Stavba charitativního ústavu započala v roce 1929 a trvala 2 roky. Budova byla z větší části postavena z milodarů, taktéž vnitřní vybavení ústavu financovali dobrovolní dárci. Za zakladatele ústavu je považován Jindřich Valouch. Z jeho iniciativy a díky jeho celoživotním úsporám byl postaven a otevřen nejen tento ústav, ale i Olšanská kaple, malá kaple a obytný dům na Louce v Olšanech. Počátkem října 1930 zde byl zřízen sirotčinec pro 10-15 dětí, kapacitně však nevyhovoval, proto byl v letech 1937-1939 přistaven nový trakt. Po dokončení přístavby se kapacita sirotčince navýšila na 20 dětí. Během let 1939-45 byl sirotčinec zrušen. Nejprve zde byly byty pro nově přistěhované německé rodiny a na krátký čas zde byly umístěny dívky s narušenou pověstí. Po osvobození v roce 1945 byla budova přeměněna na prázdninovou ozdravovnu. V roce 1949 pak byl znovu ustanoven azylový ústav pro oligofrenní chlapce. Následující rok převzala ústav a budovy do své správy ČK Charita a umístila zde 30 chlapců ve věku od 4 do 10 let. Dne 1. ledna 1960 převzal ústav i ostatní budovy do své správy Okresní národní výbor, odbor sociálního zabezpečení v Šumperku. Kapacita v té době byla 31 chlapců, o které se staralo celkem 8 zaměstnanců. Postupně se zařízení rekonstruovalo, procházelo menšími změnami a úměrně s tím se zvyšovala kapacita zařízení až do současné podoby. Nyní Domov Paprsek poskytuje sociální službu 60 osobám mužského pohlaví. Péče je poskytována po dobu 24 hodin v rezidenčním zařízení s celoročním provozem a podílí se na ní 56 zaměstnanců.

### **4.3 Zdroje financování PO**

- Dotace
- Příspěvek zřizovatele
- Vlastní zdroje
- Ostatní příjmy (čerpání fondů, prodej majetku aj.)

#### **4.3.1 Státní dotace**

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) poskytuje na základě žádosti organizace finanční dotaci. PO Domov Paprsek využívá tyto finanční prostředky k pokrytí osobních nákladů (mzdové náklady, odvody sociálního a zdravotního pojištění) zaměstnanců v hlavním pracovním poměru.



### 4.3.2 Příspěvek zřizovatele

Příspěvek zřizovatele je základním zdrojem financování organizace. Na základě rozpočtu, poskytuje zřizovatel organizaci každý rok neinvestiční příspěvek na úhradu provozních nákladů. Tento příspěvek slouží především k pokrytí nákladů z hlavní činnosti, jako jsou náklady na energie, pořízení, údržba a opravy majetku a také na úhradu mzdových nákladů pracovníků zdravotního úseku, který nelze hradit z dotací MPSV.

### 4.3.3 Vlastní zdroje

Zdrojem vlastní činnosti jsou tržby za pobyt a stravování klientů a příspěvek na péči, jehož výše je odstupňována a přidělena jednotlivým klientům z rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) po individuálním posouzení zdravotního stavu uživatelů. Tyto příjmy jsou hrazeny měsíčně.

**Tabulka 3: Zdroje financování PO (jednotky Kč)**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Státní dotace	7193500	7341700	7621800	8883600	13117500	12254800
Příspěvek zřizovatele	3040144	3625242	3441086	3982130	3256947	5877371
<b>Výnosy celkem</b>	<b>22315317</b>	<b>22531107</b>	<b>23426323</b>	<b>25649967</b>	<b>29249626</b>	<b>31401584</b>
Výnosy z činnosti	11427648	11271426	12353201	12774008	12864954	13259189
Výnosy z transferů	10887557	11259680	11073122	12875959	16384671	18142395

Zdroj: Vlastní zpracování podle výročních zpráv Domova Paprsek v letech 2014 – 2019

## 4.4 Služby vybrané příspěvkové organizace

### 4.4.1 Poskytované služby

- Ubytování ve dvou až čtyř-lůžkových pokojích
- Stravování
- Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- Sociálně terapeutické činnosti
- Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- Sociální poradenství

Tyto služby jsou poskytovány na základě sjednané smlouvy a klienti za ni hradí příslušnou měsíční částku dle platného ceníku. Organizace dále nabízí i fakultativní služby, např. správu finančních prostředků, dopravu autem apod.

#### 4.4.1.1 Ubytování

Ubytování je poskytováno ve standardně vybavených pokojích (skříň, postel, noční stolek) se společným sociálním zařízením. Další vybavení je individuální, dle přání klienta, s ohledem na dispozici pokoje.

**Tabulka 4: Úhrady za ubytování [23]**

Pokoje	1- lůžkový	2 - lůžkový	3- lůžkový	4- lůžkový
Cena / den	160,-	150,-	140,-	130,-
Cena / měsíc	4800,-	4500,-	4200,-	3900,-

V ceně ubytování jsou obsaženy nezbytné provozní náklady jako je elektřina, vytápění, vodné a stočné. Dále jsou v ceně zahrnuty související služby, např. odvoz odpadu, nutný úklid, ale také praní, žehlení a drobné opravy osobního i ložního prádla a ošacení.

**Tabulka 5: Využití kapacity lůžek v letech 2014-2019**

Rok	Počet pokojů (počet lůžek)				Kapacita celkem	Počet ubytovaných	Využití lůžek v %	Počet žadatelů
	1 - lůžkový	2 - lůžkový	3 - lůžkový	4 + lůžkový				
2014	0	3 (6)	9 (27)	7 (32)	65	64	98,46	3
2015	0	4 (8)	9 (27)	7 (30)	65	62,81	96,63	2
2016	0	4 (8)	9 (27)	7 (30)	65	63	96,92	1
2017	1 (1)	8 (16)	8 (24)	5 (20)	65	64	98,46	2
2018	1 (1)	8 (16)	8 (24)	5 (20)	60	61	101,67	4
2019	1 (1)	8 (16)	9 (27)	4 (16)	60	61	101,67	9

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv Domova Paprsek v letech 2014 – 2019

Z tabulky 5 je zřejmé, že v průběhu sledovaného období dochází ke snižování počtu 4 a více lůžkových pokojů, a naopak je patrná snaha o zvyšování komfortu a soukromí klientů budováním 2-lůžkových a 1-lůžkových pokojů. Z výročních zpráv Domova Paprsek vyplývá, že tato snaha je limitována velikostí budovy a její vnitřní dispozicí. Kapacita ubytování se vlivem výše zmíněných opatření postupně snižuje a vzhledem k počtu nových žadatelů o ubytování je nedostatečná. Údaje využití kapacity lůžek v % ukazují, že do roku 2017 byla kapacita byla mírně pod 100 %. V letech 2018 a 2019, kdy byl počet lůžek snížen o 5 ks je kapacita ubytování překročena.

**Tabulka 6: Počet klientů rozlišených dle věku**

Počet klientů ke 31.12.				
Rok	19 - 26 let	27 - 65 let	Průměrný věk	Celkem
2014	5	56	38,3	61
2015	4	59	40,3	63
2016	3	60	40,6	63
2017	3	58	41,6	61
2018	3	58	43,2	61
2019	1	59	44,4	60

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv PO v letech 2014 – 2019

#### 4.4.1.2 Stravování

Stravování klientů Domova Paprsek zajišťuje vlastní stravovací provoz, který klientům připravuje jídlo 5 x denně. Všichni uživatelé odebírají běžnou stravu, příp. dietní (dle ordinace lékaře). Jídelníček sestavuje stravovací komise na základě návrhů klientů, následně je schvalován dietní sestrou a ředitelkou Domova Paprsek. Měsíčně je sledováno dodržování norem nákladů a spotřeby potravin.

**Tabulka 7: Úhrady za stravu klienta v letech 2014-2019 (jednotky Kč)**

Stravování	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hodnota potravin	87,-	87,-	87,-	87,-	87,-	87,-
Režijní náklady	73,-	73,-	73,-	73,-	73,-	73,-
Cena / den	160,-	160,-	160,-	160,-	160,-	160,-
Cena / měsíc	4800,-	4800,-	4800,-	4800,-	4800,-	4800,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv PO v letech 2014 – 2019

Dle tabulky 7 jsou ceny za úhradu stravy od roku 2014 po celé sledované období konstantní, Návrh řešení: Průběžné zvyšování cen za úhradu stravy souměrně s růstem inflace a cen potravin.

#### 4.4.2 Ústav není schopen služby poskytnout klientům

- jejichž stav vyžaduje odbornou zdravotní péči, speciální přístrojové vybavení, nebo specifickou dietu apod.
- jež mají akutní infekční nemoci, které vyžadující zvýšené hygienicko-epidemiologické nároky – např. přenosné pohlavní nemoci, tuberkulózu, hepatitidu atd.
- s přidruženými duševními poruchami, při kterých by svým problémovým chováním významně narušovaly kolektivní soužití, např. osoby vyžadující zvýšené personální

nároky na zaměstnance, specializovaný přístup zaměstnanců nebo upravené prostorové podmínky

Základním limitem cílové skupiny klientů je vyjádření lékaře. Kvalita a možnosti poskytovaných služeb vychází také z podmínek zařízení, které je jen částečně bezbariérové.

#### **4.5 Ošetrovatelská a zdravotní péče**

Domov Paprsek zajišťuje klientům nezbytnou ošetrovatelskou péči, doprovod k odborným či praktickým lékařům, případně umožní návštěvu lékaře v prostorách zařízení.

Kvalifikované všeobecné sestry (vlastní personál domova) poskytují uživatelům podporu při dodržování léčebného režimu doporučeného lékařem. Zajišťují pravidelné ošetřování, přípravu a podávání léků, případně i obstarávání léků, nemohou-li si je klienti s ohledem na své schopnosti a míru rizika obstarat sami.

Vyskytne-li se v ústavu závažné infekční onemocnění, má vedení Domova možnost zavést, v souladu s pokyny krajské hygienické stanice, potřebná režimová opatření.

#### **4.6 Etický kodex zaměstnanců**

Etický kodex pracovníka je součástí vnitřních předpisů Domova Paprsek Olšany, je stanoven jako:

- soubor obecných norem a etických zásad chování pracovníků
- souhrn požadavků na jejich osobnostní vlastnosti
- návod při rozhodování a přijímání morální odpovědnosti za své jednání
- závazek upravující mravní postoje, chování a jednání zaměstnanců vůči klientům ústavu, jejich zákonným zástupcům, rodičům a blízkým, vůči ostatním zaměstnancům, veřejnosti, partnerům domova a také organizaci samotné (zaměstnavateli)

Etický kodex zaměstnance domova a jeho dodržování, je jedním ze zásadních předpokladů výkonu povolání v sociální sféře. Je závazný nejen pro zaměstnance, ale vztahuje se i na další osoby působící v Domově Paprsek v mimopracovně-právním vztahu.

Nedodržování etického kodexu, může být klasifikováno jako porušení pracovních povinností se všemi z toho plynoucími následky.

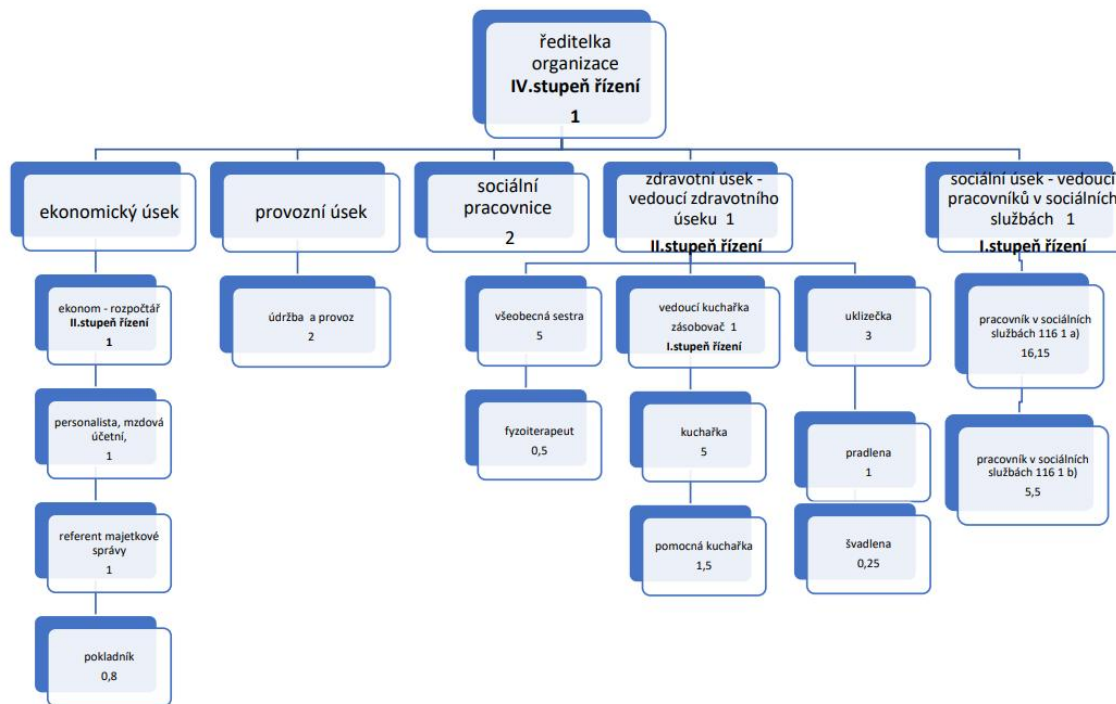
## 4.7 Cíle vybrané příspěvkové organizace

**Dlouhodobým cílem** institutu je prostřednictvím nabízených aktivit a činností rozvíjet individuální schopnosti a dovednosti uživatelů takovým způsobem, aby dosáhli co nejvyšší míry psychické i fyzické soběstačnosti, samostatného rozhodování a nezávislosti na službě. K naplnění dlouhodobého cíle je potřeba vytyčit **krátkodobé cíle**. Těmi jsou vést klienty k samostatnosti při běžné domácí práci, k samostatnému jednání především v oblasti komunikace, bydlení, sociální přizpůsobivosti, vzdělávání, sebekontroly, péče o zdraví a bezpečnost, využití volného času. Podporovat a rozvíjet přirozené sociální vazby a vztahy s rodinou a blízkými osobami.

## 4.8 Organizační struktura Domova Paprsek

Organizační struktura se u jednotlivých příspěvkových organizací velmi liší. Domov Paprsek Olšany je poskytovatelem sociálních služeb pro 60 klientů a na jeho chodu se podílí 56 osob. Provoz nezajišťují pouze zaměstnanci kvalifikovaní v přímé péči o klienty, kteří se vzdělávají v odborných kurzech, pracují s osvědčenými metodami a zavádějí nově získané poznatky do praxe, ale i o zaměstnance ostatních úseků, kteří jsou nedílnou součástí života klientů v Domově Paprsek. Ve vedení organizace stojí ředitelka, která je oprávněna jednat jménem ústavu v souladu s platnými předpisy a v rámci oprávnění daných zřizovací listinou. Zodpovídá svému zřizovateli za celkovou činnost a hospodaření institutu. Dle vnitřní organizační struktury se tento ústav člení na čtyři úseky, ekonomický, provozní, sociální a zdravotní.

Obrázek 3: Organizační struktura [47]



Vedoucí pracovníci řídí činnost svého úseku, jsou odpovědní za zajištění jeho plynulého provozu, za plnění povinností svých podřízených, dohlíží na kvalitu jejich práce a dodržování pracovní doby. Personál jednotlivých úseků Domova je uživatelům běžně k dispozici ve stanovených časech. Zaměstnanci úseku přímé péče a zdravotní péče, do níž spadají pracovníci v sociálních službách a všeobecné zdravotní sestry, pracují v nepřetržitém provozu. Základním posláním všech zúčastněných je vytvořit plnohodnotný domov pro své

Tabulka 8: Po zaměstnanců a klientů v roce 2014-2019

Rok (ke 31.12.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet úvazků	52	52	48,8	49,7	49,7	49,7
Zaměstnanci celkem	60	54	57	56	56	56
Klienti	61	62	63	61	61	60

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv PO v letech 2014 – 2019

Z údajů tabulky 8 je patrné, že počet zaměstnanců na počet klientů je poměrně vysoký, je však nutné zohlednit nepřetržitý provoz organizace a množství profesí podílejících se na provozu Domova Paprsek.

## 4.9 Finanční analýza příspěvkové organizace Domov Paprsek

### 4.9.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza aktiv ukazuje, jestli daná položka vzrostla nebo poklesla oproti předchozímu roku. Následující tabulka 9 zobrazuje vývoj jednotlivých položek aktiv v období let 2014-2019.

**Tabulka 8: Horizontální analýza aktiv v absolutní hodnotě (jednotky Kč)**

$\Delta$ v roce (absolutní hodnoty)	2015	2016	2017	2018	2019
<b>AKTIVA CELKEM</b>	-512801	-688796	320464	-177663	703010
<b>A. Stálá aktiva</b>	-546780	-391605	-144416	-195993	367752
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
II. Dlouhodobý hmotný majetek	-546780	-391605	-144416	-195993	367752
Pozemky	0	0	0	0	0
Stavby	-219612	-219612	-219612	-219605	219600
Samostatné hmotné movité věci a soubory HMV	-327168	-171993	75196	23612	587352
III. Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
IV. Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
<b>B. Oběžná aktiva</b>	33978	-297191	464880	18330	335258
I. Zásoby	-47502	-88771	-7954	-56653	-42396
Materiál na skladě	-47502	-88771	-7954	-56653	-42396
II. Krátkodobé pohledávky	-750035	4498	-86702	161483	118365
Odběratelé	16735	-30683	2513	9981	51626
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	177000	176280
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	-27452	9807	9681	-6768	-9918
Pohledávky za zaměstnanci	0	12248	-12248	0	0
Náklady příštích období	-10046	11037	-3343	13470	18007
Příjmy příštích období	-69087	-84034	0	0	0
Dohadné účty aktivní	-660186	86124	-83305	-32200	-1800
<b>III. Krátkodobý finanční majetek</b>	831516	-212918	559536	-86500	496020
Jiné běžné účty	19413	443	17407	17566	32167
Běžný účet	832516	-221137	510470	-213078	398631
Běžný účet FKSP	-252	-2389	28908	126009	28411
Ceniny	-1834	-726	12881	-7077	4089
Pokladna	-18327	10891	-10130	-9920	32722

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

Základem horizontální analýzy aktiv je položka celkových aktiv. Ta se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí -688.796 Kč až po 703.010 Kč a má poměrně

kolísavou tendenci, proto je třeba podrobněji rozebrat její klíčové složky. K největšímu nárůstu stálých aktiv došlo v roce 2019. Tento rok je oproti předchozím sledovaným letům jediný, kdy se do kladných hodnot dostaly položky stálá aktiva a dlouhodobý hmotný majetek. Největší vliv na toto zvýšení měla částka 587.352 Kč na účetním řádku samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí. Důvodem byla realizace tří investičních akcí z rozpočtu Olomouckého kraje, a to pořízení průmyslové pračky v částce 198.377 Kč, myčky černého nádobí v hodnotě 299.475 Kč a elektrické postele v ceně 110.970 Kč.

Naopak nejnižší meziroční hodnoty stálých aktiv vykazuje rok 2015. Tento rozdíl způsobilo navýšení aktiv v roce 2014 (pořízení stropního zvedáku Maxi Sky 600) a také odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve výši -546.000 Kč, které byly stanoveny zřizovatelem jako závazný ukazatel pro rok 2015.

Ve skupině oběžných aktiv tento pokles nejvíce ovlivnily krátkodobé pohledávky a úbytek zásob materiálu na skladě. Tato položka zahrnuje především skladované potraviny pro kuchyň, čisticí prostředky, oděv, obuv, prádlo, metráž, kancelářské potřeby a pohonné hmoty. V položce krátkodobé pohledávky zapříčinil meziroční hodnotu -750.035 Kč stav dohadného aktivního účtu s údaji -660.186 Kč. Důvodem byl odpis částky za čerpání dotace v letech 2014 a 2015 na projekt „Paprsek vzdělávání pro naše zaměstnance“. Nejvyšší kladné hodnoty krátkodobých pohledávek v roce 2018, ovlivnilo poskytnutí krátkodobé zálohy ve výši 177.000 Kč za spotřebu plynu, neboť k datu účetní závěrky 31.12.2018 nedošlo k pravidelnému půlročnímu vyúčtování. Vyúčtování proběhlo v následujícím zúčtovacím období, a to ve výši -176.280 Kč. Zbývající částku 691.367 Kč odůvodňuje pořízení serveru a příslušenství v částce 119.580 Kč, odkup ojetého automobilu (Renault Kangoo) v ceně 108.900 Kč a oprava rozvodů vody v hodnotě 299.877 Kč.

K největšímu rozdílu v položce krátkodobý finanční majetek (KFM) došlo v mezidobí let 2014-2015. Vysoký nárůst KFM v těchto letech byl způsoben čerpáním dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) z 1.11.2013. Dotace byla poskytnuta v rámci Operačního programu „Lidské zdroje a zaměstnanost“ (dále jen OP LZZ). V roce 2014 byla dotace čerpána ve výši 650.043 Kč, v roce 2015 bylo využito 282.502 Kč, datum ukončení realizace projektu 30.4.2015. Nejnižší hodnoty KFM za sledované období jsou dány využitím prostředků z Fondu investic na financování provedených oprav rozvodů tepla v ceně 89.856 Kč a sociálního zařízení v hodnotě 86.830 Kč v roce 2016. Ačkoliv tyto



hodnoty jsou vzhledem k finančním prostředkům, se kterými daná organizace hospodaří velmi nízké, přesto se promítly jako nejnižší meziroční výsledek za celé sledované období v položce oběžných i celkových aktiv v roce 2015.

**Tabulka 9: Horizontální analýza pasiv v absolutní hodnotě (jednotky Kč)**

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
<b>PASIVA CELKEM</b>	-512801	-688796	320464	-177663	703010
<b>C. Vlastní kapitál</b>	-552688	-623115	-365724	-91538	471119
<b>I. Jmění účetní jednotky a upravující položky</b>	-557016	-401841	-154645	-206217	357528
Jmění účetní jednotky	-546780	-391605	-144416	-195993	367752
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	-10236	-10236	-10229	-10224	-10224
<b>II. Fondy účetní jednotky</b>	-5908	-231509	-221308	104455	103367
Fond odměn	0	0	0	0	0
Fond kulturních a sociálních potřeb	-7731	1526	53424	91411	50265
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	0	0	0	0	0
Rezervní fond z ostatních titulů	-17591	-134671	-81148	-28956	10102
Fond reprodukce majetku, fond investic	19414	-98365	-193584	42000	43000
<b>III. Výsledek hospodaření</b>	10236	10236	10229	10224	10224
Výsledek hospodaření běžného účetního období	6366	0	-7	-5	0
Výsledek hospodaření předchozích účetních období	3870	10236	10236	10229	10224
<b>D. Cizí zdroje</b>	39886	-65681	686188	-86125	231891
<b>I. Rezervy</b>	0	0	0	0	0
<b>II. Dlouhodobé závazky</b>	-670705	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	-670705	0	0	0	0
<b>III. Krátkodobé závazky</b>	710591	-65681	686188	-86125	231891
Dodavatelé	-14839	-5158	-1906	73219	142012
Zaměstnanci	352913	-129444	212692	810	93101
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0	0	2600	-120	340
Sociální zabezpečení	164959	-70910	105378	-1190	39441
Zdravotní pojištění	70239	-29972	44176	488	18290
Důchodové spoření	1120	-2245	0	0	5200
Jiné přímé daně	0	0	0	0	0
Ostatní daně, poplatky a jiná peněžítá plnění	111263	-66448	72518	2666	32208
Závazky k vybraným místním vládním institucím	2821	254181	228812	-456428	-1330
Dohadné účty pasivní	0	0	0	266200	148200
Ostatní krátkodobé závazky	22115	-15684	21917	28231	50729

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

Horizontální analýza pasiv ukazuje, jestli daná položka vzrostla nebo poklesla oproti předchozímu roku. Pasiva představují zdroje krytí veškerého majetku účetní jednotky.

Celková pasiva mají ve sledovaném období kolísavý charakter. Nejvýraznější snížení hodnoty vlastních zdrojů lze pozorovat v roce 2016, kdy meziroční změna činila -688.796 Kč. Na tomto propadu se nejvíce podílela položka jmění účetní jednotky, která byla snížena o 391.605 Kč. Tato částka byla určena pro odpisy majetku (závazný ukazatel hospodaření v roce 2016) a byla čerpána na 100 %. Další položky, které se v tomto roce výrazně podílely na snížení vlastního kapitálu jsou fondy účetní jednotky, konkrétně bylo čerpáno z rezervního fondu a z fondu investic. Prostředky investičního fondu byly využity na renovaci prostorů Domova Paprsek - vytvoření 4 třílůžkových pokojů a také na opravy a údržbu nemovitého majetku, přesněji na opravu rozvodů tepla a na opravu sociálního zařízení. Čerpání rezervního fondu bylo využito na částečnou úhradu rekreace klientů, na terapeutickou činnost, terapeutický materiál (doplňky pro rukodělnou činnost - pastelky, látky, korálky apod.), vstupenky na kulturní akce a jako náklady na kulturní vystoupení v areálu Domova Paprsek v celkové výši 208.161 Kč. Z krátkodobých závazků se na poklesu pasiv podílela meziroční změna položky zaměstnanci částkou -129.444 Kč, která vznikla rozdílem mzdových nákladů. Naopak nejvyšší nárůst vlastních zdrojů a jedinou kladnou hodnotu této položky v průběhu sledovaného období zaznamenala organizace v roce 2019, kdy došlo k výraznému navýšení jmění účetní jednotky. To bylo způsobeno investicí ze strany zřizovatele, konkrétně svěřením samostatných movitých věcí (průmyslové pračky, myčky černého nádobí a elektrické postele) do majetku účetní jednotky.

Největší pokles cizích zdrojů vykazuje rok 2018, kdy proběhlo splácení krátkodobých závazků k vybraným místním vládním institucím ve výši -456.428 Kč, přesněji šlo o vrácení nevyčerpaného příspěvku na provoz zřizovateli.

V roce 2015 se ve skupině cizích zdrojů vyskytuje dlouhodobý závazek – přijaté zálohy za transfery ve výši - 670.705 Kč, což bylo dáno poskytnutím dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí v rámci tříletého projektu OP LZZ. Tato skutečnost ovlivnila v roce 2016 snížení krátkodobých závazků v položce zaměstnanci, kdy meziroční rozdíl vykazoval jediný záporný údaj této položky během sledovaného období ve výši -129.444 Kč.

Celkový vývoj pasiv odpovídá vývoji aktiv, což je dáno podstatou bilanční rovnice.

#### 4.9.2 Bazický index

Řada bazických indexů se počítá jako podíly jednotlivých hodnot časové řady ke zvolenému pevnému základu. Tímto způsobem byly porovnány aktiva a pasiva v letech 2014 – 2019. Výchozím (bazickým) rokem byl zvolen rok 2014, jako první v časové řadě.

**Tabulka 10: Bazický index aktiv a pasiv (jednotky Kč / %)**

BAZICKÝ INDEX	r. 2014 (výchozí báze)		r. 2015		r. 2016		r. 2017		r. 2018		r. 2019	
	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index
Aktiva celkem	22403644	100%	21890845	97,7%	21202049	94,6%	21522513	96,1%	21344849	95,3%	22047859	98,4%
dlouhodobý majetek	17654237	100%	17107457	96,9%	16715852	94,7%	16571436	93,9%	16375443	92,8%	16743195	94,8%
dlouhodobý hmotný	17654237	100%	17107457	96,9%	16715852	94,7%	16571436	93,9%	16375443	92,8%	16743195	94,8%
oběžný majetek	4749407	100%	4783388	100,7%	4486197	94,5%	4951077	104,2%	4969406	104,6%	5304664	111,7%
zásoby	772745	100%	725243	93,9%	636472	82,4%	628519	81,3%	571865	74,0%	529469	68,5%
krátkodobé pohledávky	984967	100%	234933	23,9%	239431	24,3%	152728	15,5%	314211	31,9%	195846	19,9%
krátkodobý finanční majetek	2991695	100%	3823212	127,8%	3610294	120,7%	4169830	139,4%	4083330	136,5%	4579349	153,1%
časové rozlišení	0	100%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Pasiva celkem	22403646	100%	21890844	97,7%	21202049	94,6%	21522513	96,1%	21344850	95,3%	22047860	98,4%
Cizí zdroje	2352338	100%	2392224	101,7%	2326543	98,9%	3012731	128,1%	2926606	124,4%	3158497	134,3%
Bankovní úvěry a výpomoci	0	100%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

**Celková aktiva** se pohybují v rozsahu 94,6 - 98,4 %, tedy mírně pod 100 % bazického roku. Vysvětlením je poskytnutí dotace od MPSV v rámci OP LZZ v roce 2014. Hodnoty dlouhodobého majetku mají klesající tendenci, ani v jednom roce nedosahují výchozí hodnoty roku 2014, což je dáno pravidelnými odpisy majetku. Oběžná aktiva mají naopak vzestupnou tendenci, po všechny sledované roky se pohybují nad 100 %, výjimkou je pouze rok 2016, který byl 5,5 % pod bazickou hodnotou, jelikož na dohadném účtu aktivním byla zaevidována zvýšená záporná částka (-117.305 Kč) jako předpokládaná úhrada VZP za zdravotní výkony. Položky zásoby a krátkodobé pohledávky mají mírně kolísavou tendenci, což je ovlivněno čerpáním materiálu na skladě a aktuálními pohledávkami v daném roce. Krátkodobý finanční majetek se pohybuje v rozmezí 120,7 – 153,1 %, tedy po celou dobu o více jak 20 % nad výchozí bází. Vysvětlením je nižší stav běžného účtu v roce 2014, z důvodu čerpání mzdových nákladů pro OP LZZ.

**Celková pasiva** se pohybují mezi 94,6 a 98,4 %, což je vůči bazickému roku velmi mírný pokles. Lze tedy říci, že celková pasiva mají vyrovnaný charakter. U cizích zdrojů je proti výchozí bázi patrná vzrůstající tendence, nárůst od 1,7 % po 34,3 %. Minimální pokles o 1,1 % nastal pouze v roce 2016, splacením krátkodobých závazků v položce zaměstnanci a s tím související úhradou sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Maximální nárůst vznikl

rozdílem roku 2019 a bazického roku, ve kterém byly zaúčtovány dlouhodobé závazky projektu OP LZZ na vyplacení mimořádné motivační mzdy zaměstnancům s polovičním pracovním úvazkem.

#### 4.9.3 Řetězový index

**Tabulka 11: Řetězový index aktiv a pasiv (jednotky Kč / %)**

ŘETĚZOVÝ INDEX	r. 2014		r. 2015		r. 2016		r. 2017		r. 2018		r. 2019	
	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index	Hodnota	Index
Aktiva celkem	22403644	100%	21890845	97,7%	21202049	96,9%	21522513	101,5%	21344849	99,2%	22047859	103,3%
dlouhodobý majetek	17654237	100%	17107457	96,9%	16715852	97,7%	16571436	99,1%	16375443	98,8%	16743195	102,2%
dlouhodobý hmotný	17654237	100%	17107457	96,9%	16715852	97,7%	16571436	99,1%	16375443	98,8%	16743195	102,2%
oběžný majetek	4749407	100%	4783388	100,7%	4486197	93,8%	4951077	110,4%	4969406	100,4%	5304664	106,7%
zásoby	772745	100%	725243	93,9%	636472	87,8%	628519	98,8%	571865	91,0%	529469	92,6%
krátkodobé pohledávky	984967	100%	234933	23,9%	239431	101,9%	152728	63,8%	314211	205,7%	195846	62,3%
krátkodobý finanční majetek	2991695	100%	3823212	127,8%	3610294	94,4%	4169830	115,5%	4083330	97,9%	4579349	112,1%
časové rozlišení	0	100%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Pasiva celkem	22403646	100%	21890844	97,7%	21202049	96,9%	21522513	101,5%	21344850	99,2%	22047860	103,3%
Cizí zdroje	2352338	100%	2392224	101,7%	2326543	97,3%	3012731	129,5%	2926606	97,1%	3158497	107,9%
Bankovní úvěry a výpomoci	0	100%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

Výpočtem řetězového indexu jsou získány podíly po sobě jdoucích hodnot s měnícím se základem.

Vypočítané hodnoty celkových aktiv se meziročně téměř nemění, stejně jako hodnoty dlouhodobého majetku a dlouhodobého hmotného majetku. Výrazné meziroční změny lze vidět v položce krátkodobé pohledávky v letech 2017 a 2018. Rozdíl 141,9 % způsobilo poskytnutí krátkodobé zálohy ve výši 177.000 Kč na spotřebu plynu.

U celkových pasiv byl nejvyšší meziroční rozdíl pouze 4,6 % mezi lety 2016 a 2017. Ten byl způsoben rozdílem 32,2 % ve skupině cizích zdrojů. Na tomto rozdílu se podílelo více faktorů, nevyčerpání příspěvku v roce 2017 a jeho odvod zřizovateli, z důvodu prodloužení doby odepisování majetku a nepořízení majetku – myčky nádobí, dále vyšší stav běžného účtu v roce 2017, na mzdy zaměstnanců, sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a v roce 2016 vyřízení pohledávky za zaměstnanci - úhrada stravy zaměstnanců.

Vypočítané hodnoty ve skupině aktiv i pasiv jsou vyrovnané. Dominantní rok by bylo možné určit pouze na základě účtu krátkodobé pohledávky, kdy nejnižší hodnoty vykazoval rok 2015 a nejvyšší hodnoty rok 2018.

#### 4.9.4 Horizontální analýza nákladů a výnosů

Príspevková organizace nevykonává hospodářskou činnost, proto bude horizontální analýza provedena pouze z nákladů a výnosů hlavní činnosti.

**Tabulka 12: Horizontální analýza nákladů a výnosů (jednotky Kč / %)**

Změna v letech	2015 - 2014		2016 - 2015		2017 - 2016		2018 - 2017		2019 - 2018		
Absolutní Δ	Relativní Δ	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%
<b>A. Náklady celkem</b>		209424	0,93	895216	3,82	2223651	8,67	3599664	12,31	2151958	6,86
I. Náklady z činnosti		209424	0,93	895216	3,82	2223651	8,67	3599664	12,311	2151958	6,86
Spotřeba materiálu		-74769	-2,48	143062	4,52	26299	0,82	61763	1,9	-92925	-2,94
Spotřeba energie		-15679	-1,28	-22998	-1,91	-172258	-16,72	152032	12,86	124121	9,5
Opravy a udržování		-234648	-83,96	282974	50,31	-193274	-52,36	529658	58,93	62579	6,51
Cestovné		-2314	-0,16	2192	12,83	-1197	-7,53	1015	6,01	-1504	-9,77
Náklady na reprezentaci		1990	100	-471	-31,01	298	16,4	312	14,65	-217	-11,35
Ostatní služby		-497090	-58,84	15045	1,75	1261	0,15	6001	0,69	86102	9,03
Mzdové náklady		859570	7,25	402152	3,28	1687068	12,09	1936124	12,19	1427000	8,24
Zákonné sociální pojištění		269436	6,75	140860	3,41	554161	11,82	647477	12,13	478312	8,22
Jiné sociální pojištění		-2480	-5,55	8365	15,77	1195	2,2	10188	15,81	6649	9,35
Zákonné sociální náklady		118913	32,39	21698	5,58	149225	27,73	29777	5,24	78120	12,09
Jiné daně a poplatky		-150	-9,38	0	0	30	1,84	-30	-1,88	0	0
Odpisy dlouhodobého majetku		103003	18,84	-155175	-39,63	2555	0,65	30313	7,14	37910	8,2
Náklady z vyřazených pohledávek		-34200	-142,1	-24067	0	0	0	0	0	0	0
Náklady z drobného dlouhodobého majetku		-281914	-99,79	81791	22,45	161034	30,65	181432	25,67	-97352	-15,98
Ostatní náklady z činnosti		-247	-1,84	-210	-1,59	7253	35,39	33603	62,11	23163	29,98
<b>II. Finanční náklady</b>											
<b>III. Náklady na transfery</b>											
<b>V. Daň z příjmů</b>											
<b>B. Výnosy celkem</b>		215790	0,96	895216	3,82	2223644	8,67	3599659	12,31	2151958	6,85
I. Výnosy z činnosti		-156222	-1,39	1081775	8,76	420807	3,29	90946	0,71	394235	2,97
Výnosy z prodeje služeb		-120056	-1,09	919948	7,69	582739	4,64	185431	1,46	393755	3
Čerpání fondů		-19561	-8,76	151631	39,4	-167190	-76,81	-98201	-82,21	4552	3,67
Ostatní výnosy z činnosti		-16605	-671,45	196	7,34	5258	66,33	3716	31,92	-4073	-53,8
II. Finanční výnosy		-111	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Úroky		-111	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV. Výnosy z transferů		372123	3,31	-186558	-1,68	1802837	14	3508712	21,41	1757724	9,69
Výnosy vybr. míst. vlád. institucí z transferů		372123	3,31	-186558	-1,68	1802837	14	3508712	21,41	1757724	9,69
<b>C. Výsledek hospodaření</b>								0	0	0	0
Výsledek hospodaření před zdaněním		6366	62,19	0	0	-7	-0,07	-5	-0,05	0	0
Výsledek hosp. běžného účetního období		6366	62,19	0	0	-7	-0,07	-5	-0,05	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů zisku a ztráty Domova Paprsek z let 2014-2019

Z tabulky 13 je patrné, že kromě roku 2019 (změna 6,86 %) náklady během sledovaného období postupně vzrůstaly od 0,93 % až po 12,31 % v roce 2018, kdy změna v absolutním vyjádření dosahovala výše 3.599.664 Kč. Na tomto nárůstu měla velký podíl položka opravy a udržování (opravy rozvodů vody, pořízení DDHM - el. postele, klimatizační jednotky, pořízení náhradních dílů pro údržbu majetku), která vzrostla oproti předchozímu roku o 58,93 % absolutně o 529.658 Kč. Další vysoké náklady v tomto roce tvoří položka mzdové náklady 1.936.124 Kč a s ní související zákonné sociální pojištění 647.447 Kč, což je podmíněno vysokým počtem pracovníků organizace a důsledkem nařízení vlády o zvýšení platů z předchozího roku. Vysoký relativní nárůst 62,11 %

zaznamenala v roce 2018 položka ostatní náklady, ale v absolutním vyjádření se jedná o nízkou částku 33.603 Kč. V této položce organizace eviduje příspěvky na obědy, na stravné (kupóny), pohledávku po lhůtě splatnosti v hodnotě 10.137 Kč - nedoplatek na ošetrovném.

Nejnižší hodnota nákladů celkem byla zjištěna v roce 2015 (209.424 Kč), kdy oproti roku 2014 výrazně klesly náklady z vyřazených pohledávek -142,1 % za nedoplatky na ošetrovném uživatelů. Vlivem opotřebení majetku a pořízení nového DDHM (sekačka na trávu, služ mobil, PC, nábytek do kanceláře, perličková koupel, televize) se v tomto mezidobí projevila změna -99,79 % (-281.914 Kč) také v účtu náklady z drobného dlouhodobého majetku a v položce opravy a udržování -83,96 % (-234.648 Kč). Záporná změna -142,1 % (-34.200 Kč) v letech 2014/2015 nastala díky zapůjčení auta a jeho následného odkoupení na účtu náklady z vyřazených pohledávek.

Vývoj výnosů má kromě roku 2019 (6,85 %) méně rostoucí tendenci, od 0,96 % do 12,31 %. Největší nárůst výnosů byl zaznamenán v roce 2018, kdy položka celkových výnosů činila 3.599.659 Kč, což bylo způsobené nárůstem položky výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů o 3.508.712 Kč. Tu tvoří státní dotace na mzdy, které poskytuje MPSV, dále pak neinvestiční příspěvek určený na úhradu provozních nákladů, který je poskytován zřizovatelem a účelové neinvestiční dotace, a to na dovybavení denních místností uživatelů 2 počítači.

Výnosy z prodeje služeb v tomto roce vzrostly o 185.431 Kč. Tuto částku tvoří především tržby ze služeb, poskytovaných klientům, jako je ubytování, stravné, příspěvek na péči a úhrady zdravotní pojišťovny.

V průběhu sledovaného období se výnosy z činnosti pohybovaly od -1,39 % do 8,76 %. Rozdíl poklesu výnosů nastal pouze mezi roky 2014 a 2015, kdy změna dosahovala -156.222 Kč (-1,09 %). Tento úbytek způsobily nižší výnosy na položkách čerpání fondů -19.561 Kč (-8,76 %) a výnosů z prodeje služeb -120.056 Kč (-1,09 %), ty byly ovlivněny sníženým počtem klientů. Ostatní výnosy z činnosti -16.605 (-671,45 %) ovlivnil rozdíl ve sběru kovového odpadu. Položka čerpání fondu vykazuje nejnižší hodnotu -167.190 Kč (-76,81 %) v roce 2017, kdy proběhlo čerpání z fondu investic na pořízení konvektomatu.

Pozitivním zjištěním je, že ačkoliv celkové výnosy nevzrůstají nijak významně, přesto se po celé sledované období pohybují v kladných hodnotách.

Meziroční výsledek hospodaření (dále jen VH) se po celé období pohybuje v nulových nebo minusových hodnotách, což je způsobeno stejným nebo nižším VH v následujícím roce. Pouze rok 2015 vykazuje nárůst 62,19 %. Tato kladná hodnota je ovlivněna nízkým výsledkem hospodaření v roce 2014 (3.870 Kč), který byl proti roku 2015 nižší o 6.366 Kč. Jednalo se tedy o poměrně nízké částky v absolutních hodnotách, ale v procentním vyjádření vznikl vysoký rozdíl.

#### 4.9.5 Vertikální analýza

Vertikální analýza určuje % podíl jedné složky na celku. Vzájemně se doplňuje s horizontální analýzou, proto je vhodné tyto dvě metody hodnotit ve vzájemných souvislostech. Na rozdíl od horizontální analýzy, probíhá výpočet vertikální analýzy v rámci sloupců.

**Tabulka 13: Vertikální analýza aktiv v relativním vyjádření (%)**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>AKTIVA CELKEM</b>	100%	100%	100%	100%	100%	100%
<b>A. Stálá aktiva</b>	78,8	78,15	78,84	77	76,72	75,94
I. Dlouhodobý nehmotný majetek		0	0	0	0	0
<b>II. Dlouhodobý hmotný majetek</b>	78,8	78,15	78,84	77	76,72	75,94
Pozemky	2,012	2,059	2,126	2,094	2,112	2,044
Stavby	68,99	69,6	70,83	68,75	68,3	65,12
Samostatné hmotné movité věci a soubory HMV	7,798	6,486	5,886	6,148	6,309	8,772
III. Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0
IV. Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0	0
<b>B. Oběžná aktiva</b>	21,2	21,85	21,16	23	23,28	24,06
I. Zásoby	3,449	3,313	3,002	2,92	2,679	2,401
Materiál na skladě	3,449	3,313	3,002	2,92	2,679	2,401
<b>II. Krátkodobé pohledávky</b>	4,396	1,073	1,129	0,71	1,472	0,888
Odběratelé	0,236	0,318	0,183	0,192	0,241	0,467
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0,829	0,003
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	0,151	0,03	0,077	0,121	0,09	0,042
Pohledávky za zaměstnanci	0	0	0,058	0	0	0
Náklady příštích období	0,24	0,2	0,258	0,239	0,304	0,376
Příjmy příštích období	0,683	0,384	0	0	0	0
Dohadné účty aktivní	3,086	0,142	0,553	0,158	0,008	0
<b>III. Krátkodobý finanční majetek</b>	13,35	17,46	17,03	19,37	19,13	20,77
Jiné běžné účty	0,117	0,209	0,218	0,295	0,38	0,514
Běžný účet	12,4	16,5	15,99	18,13	17,28	18,53
Běžný účet FKSP	0,426	0,434	0,437	0,565	1,16	1,252
Ceniny	0,016	0,008	0,005	0,065	0,032	0,05
Pokladna	0,389	0,315	0,376	0,324	0,28	0,419

Zdroj: vlastní dle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

Suma celkových aktiv tvoří 100 %. Z tabulky 14 je patrné, že během sledovaného období převládají stálá aktiva (75-78 %) velkou měrou nad oběžnými aktivy (21-24 %). Stálá aktiva tvoří dlouhodobý hmotný majetek (DHM).

Nejvyšší procentuální podíl na DHM mají stavby, přibližně 65-71 %, zbytek DHM zaujímají v rozmezí 5,9-8,8 % samostatné hmotné movité věci (SHMV), např. automobil, pračka, myčka, konvektomat, elektrické postele, klimatizační jednotka apod. Velké zastoupení položky stavby je dáno vysokou pořizovací cenou budovy Domova Paprsek, a následným technickým zhodnocením, které probíhalo po celé sledované období.

Během sledovaného období tvoří největší procentuální zastoupení na celkových aktivech DHM v roce 2016 a to 78,84 % a zároveň v tomto roce tvoří nejmenší zastoupení oběžná aktiva na celkových aktivech a to konkrétně 21,16 %.

Pozemky vykazovaly po celé sledované období stejnou absolutní hodnotu. V zastoupení na celkových aktivech mají nepatrné procentuální zastoupení 2,01-2,13 %.

Oběžná aktiva jsou tvořena hlavně krátkodobým finančním majetkem, kde nejvyšší podíl zaujímá běžný účet 12,4 – 18,53 %. Položky jiných běžných účtů, ceniny a pokladna zaujímají přibližně 1 % z KFM. Tento malý podíl je dán nízkým stavem prostředků na těchto účtech, např. položka jiné běžné účty spravuje pouze finance, které organizaci svěřili klienti v rámci využití fakultativních služeb, účet FKSP hospodaří především s příspěvky zaměstnanců, ceniny tvoří známky a stravenky.

Druhý nejvyšší podíl oběžných aktiv představují zásoby 2,4-3,4 %, konkrétně materiál na skladě. Ten obsahuje např. skladované potraviny, čisticí prostředky, oděv, obuv, metráž a pohonné hmoty. Zbývající položky z oběžných aktiv tvoří zastoupení pod 1 %.

Skupina krátkodobé pohledávky a v ní obsažené účty nedosahují ani 1% podílu, pouze dohadný účet aktivní v roce 2014 vykazuje hodnotu 3 %, což bylo ovlivněno dotací, poskytnutou z MPSV na projekt v rámci OP LZZ.





**Tabulka 14: Vertikální analýza PASIV v relativním vyjádření (%)**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%	100%
C. Vlastní kapitál	89,5	89,07	89,03	86	86,29	85,67
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky	84,64	84,07	84,91	82,93	82,65	81,64
Jmění účetní jednotky	83,96	83,43	84,29	82,37	82,14	81,19
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	0,673	0,642	0,615	0,558	0,515	0,452
II. Fondy účetní jednotky	4,847	4,934	4,002	2,914	3,428	3,788
Fond odměn	0,014	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015
Fond kulturních a sociálních potřeb	0,461	0,437	0,458	0,7	1,134	1,326
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	0,016	0,017	0,017	0,017	0,017	0,017
Rezervní fond z ostatních titulů	2,701	2,684	2,136	1,727	1,606	1,601
Fond reprodukce majetku, fond investic	1,654	1,782	1,376	0,456	0,656	0,83
III. Výsledek hospodaření	0,017	0,064	0,115	0,161	0,21	0,25
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,017	0,047	0,048	0,048	0,048	0,046
Výsledek hospodaření předch. účetních období	0	0,018	0,067	0,113	0,162	0,203
D. Cizí zdroje	10,5	10,93	10,97	14	13,71	14,33
I. Rezervy	0	0	0	0	0	0
II. Dlouhodobé závazky	2,994	0	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	2,994	0	0	0	0	0
III. Krátkodobé závazky	7,506	10,93	10,97	14	13,71	14,33
Dodavatelé	0,564	0,51	0,502	0,486	0,833	1,45
Zaměstnanci	3,8	5,501	5,069	5,982	6,036	6,265
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0	0	0	0,012	0,012	0,013
Sociální zabezpečení	1,475	2,263	2,002	2,462	2,477	2,577
Zdravotní pojištění	0,637	0,973	0,863	1,055	1,066	1,115
Důchodové spoření	0,005	0,01	0	0	0	0,024
Jiné přímé daně	0	0	0	0	0	0
Ostatní daně, poplatky a jiná peněžitá plnění	0,41	0,928	0,645	0,972	0,993	1,107
Závazky k vybraným místním vládním institucím	0,002	0,015	1,215	2,26	0,14	0,13
Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	1,247	0,535
Ostatní krátkodobé závazky	0,612	0,728	0,677	0,769	0,908	1,109

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

Významnou část ze 100 % celkových pasiv zaujímá vlastní kapitál, který po sledované období tvoří 86–90 %. Zbývající část doplňují cizí zdroje. Převažující složkou vlastního kapitálu je jmění účetní jednotky, které zaujímá podíl 81,6-84,9 %. Jmění účetní jednotky představuje majetek svěřený zřizovatelem, který organizace spravuje. Fondy účetní jednotky tvoří 2,9-4,9 %, ostatní fondy a výsledek hospodaření představují méně jak 1 %. Z fondů účetní jednotky má zastoupení 1,6-2,7 % rezervní fond, který hospodaří s dary sponzorů, fond investic se podílí 0,5-1,8 %, z něj jsou čerpány finanční prostředky na rekonstrukce a opravy.

Z cizích zdrojů mají největší zastoupení krátkodobé závazky, a to v rozsahu 10,5-14,3 % z nichž 3,8-6,3 % zaujímá účet zaměstnanci, ten je tvořen mzdovými prostředky. Dále související účet sociální zabezpečení se podílí 1,48-2,6 %. Zbývající položky cizích zdrojů tvoří nepatrné procento zastoupení na celkových pasivech. Dlouhodobé závazky se během celého sledovaného období objevují pouze v roce 2014, kdy organizace čerpala tříletou dotaci z MPSV.

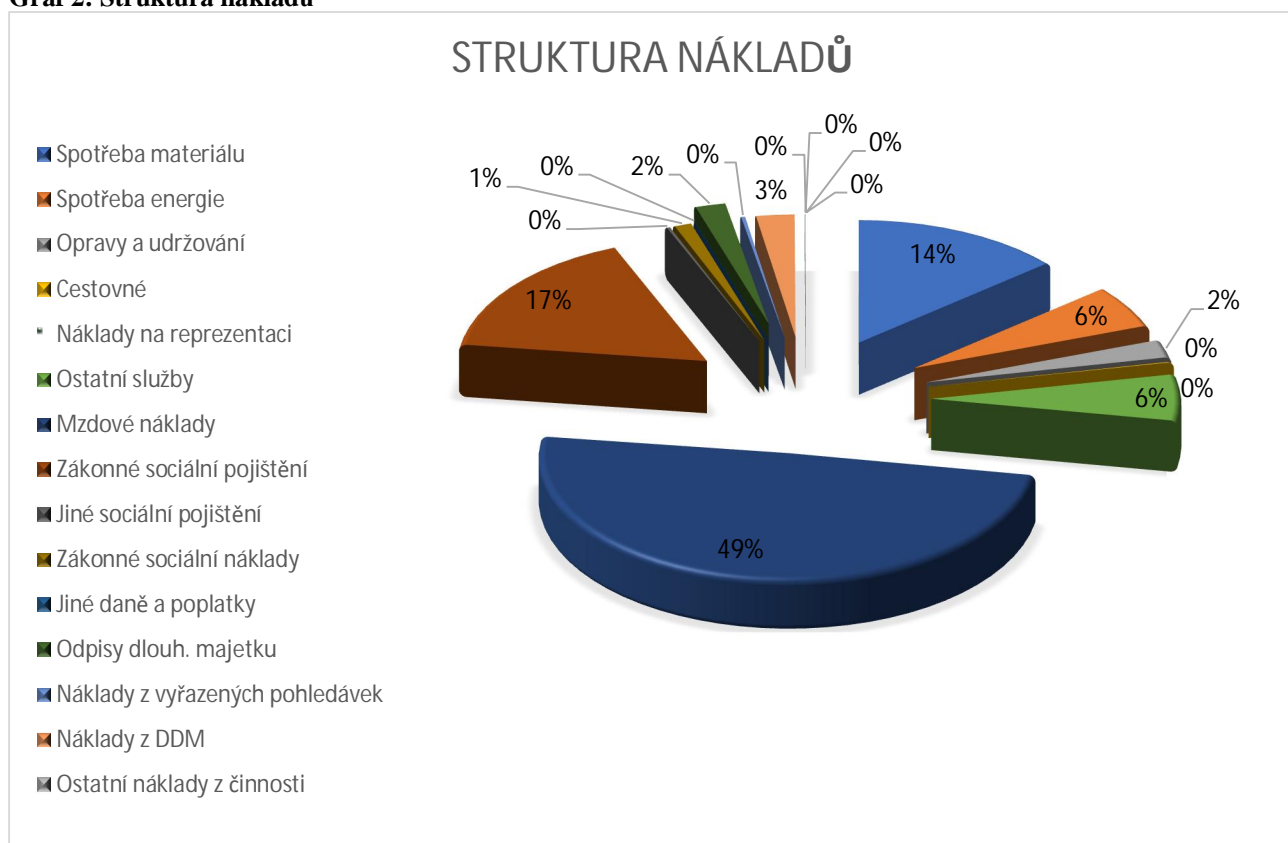
**Tabulka 15: Vertikální analýza nákladů a výnosů (%)**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>A. Náklady celkem</b>	100	100	100	100	100	100
<b>I. Náklady z činnosti</b>	100	100	100	100	100	100
Spotřeba materiálu	13,87	13,41	13,51	12,44	11,12	10,06
Spotřeba energie	5,563	5,442	5,135	4,018	4,043	4,162
Opravy a udržování	2,304	1,241	2,402	1,44	3,074	3,063
Cestovné	0,077	0,066	0,073	0,062	0,058	0,049
Náklady na reprezentaci	0	0,009	0,006	0,007	0,007	0,006
Ostatní služby	6,014	3,751	3,672	3,358	2,966	3,037
Mzdové náklady	49,31	52,67	52,37	54,41	54,26	55,15
Zákonné sociální pojištění	16,69	17,73	17,66	18,29	18,25	18,52
Jiné sociální pojištění	0,211	0,198	0,227	0,212	0,22	0,226
Zákonné sociální náklady	1,113	1,63	1,661	2,099	1,942	2,058
Jiné daně a poplatky	0,008	0,007	0,007	0,006	0,005	0,005
Odpisy dlouhodobého majetku	1,989	2,428	1,672	1,537	1,452	1,473
Náklady z vyřazených pohledávek	0,261	0,107	0	0	0	0
Náklady z DDM	2,53	1,254	1,556	2,049	2,417	1,941
Ostatní náklady z činnosti	0,061	0,06	0,057	0,08	0,185	0,246
<b>II. Finanční náklady</b>	0	0	0	0	0	0
<b>III. Náklady na transfery</b>	0	0	0	0	0	0
<b>V. Daň z příjmů</b>	0	0	0	0	0	0
<b>B. Výnosy celkem</b>	100	100	100	100	100	100
<b>I. Výnosy z činnosti</b>	51,22	50,05	52,76	49,82	44	42,24
Výnosy z prodeje služeb	50,05	49,05	51,1	48,94	43,55	41,82
Čerpání fondů	1,088	0,991	1,644	0,849	0,409	0,395
Ostatní výnosy z činnosti	0,086	0,011	0,011	0,031	0,04	0,024
<b>II. Finanční výnosy</b>	0	0	0	0	0	0
Úroky	0	0	0	0	0	0
<b>IV. Výnosy z transferů</b>	48,8	50	47,29	50,22	56,04	57,79
Výnosy institucí z transf.	48,8	50	47,29	50,22	56,04	57,79
<b>C. Výsledek hospodaření</b>	0	0	0	0	0	0
VH před zdaněním	0,017	0,045	0,044	0,04	0,035	0,033
VH běžného účetního období	0,017	0,045	0,044	0,04	0,035	0,033

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů zisků a ztrát Domova Paprsek z let 2014-2019

Ve vertikální analýze nákladů je zastoupení jednotlivých položek určeno procentuálním podílem dané položky na 100% sumě celkových nákladů. Náklady z činnosti představují po celé sledované období 100 %. Významný podíl na celkových nákladech tvoří mzdové náklady 49,3-55,2 %, jejich vysoký procentuální podíl po celé období je dán vysokým počtem pracovníků. V souvislosti s tabulkou 6 – Poměr počtu zaměstnanců a klientů v roce 2014-2019 je zřejmé, že v organizaci působí více než 50 pracovníků, přičemž tento stav je ve všech sledovaných letech podobný. Je tedy zřejmé, že platové prostředky takového množství zaměstnanců se musí v položce mzdové náklady ztelně projevit. Druhý nejvyšší podíl ve skupině celkových nákladů tvoří zákonné sociální pojištění 16,7-18,5 %, což je závazek sociálním institucím, související s vyššími mzdovými náklady. Spotřeba materiálu se na celkových nákladech podílí 10,1-13,9 % a spotřeba energie 4-5,6 %. Spotřeba materiálu obnáší nejen běžnou spotřebu kancelářských potřeb, ale vzhledem k zaměření PO Domov Paprsek především spotřebu potravin, čistících prostředků, lůžkovin, pracovních oděvů, obuvi, pohonných hmot aj. Spotřeba energie zahrnuje náklady za spotřebu elektřiny, vody a plynu. Položky opravy a udržování, zákonné sociální náklady, odpisy dlouhodobého majetku, náklady z DDM a ostatní služby jsou po celé sledované období vyrovnané a pohybují se v rozmezí 1-3 %, pouze účet ostatní služby vykazuje v roce 2014 mírný procentuální nárůst – 6 %, který byl ovlivněn jednak dlouhodobým pronájmem auta před jeho následným odkoupením a také vzděláváním pracovníků v rámci OP LZZ.

**Graf 2: Struktura nákladů**



Zdroj: Vlastní úprava na základě Tabulky 16

Pro lepší přehlednost je třeba si předchozí analýzu znázornit graficky. Zde je na první pohled patrné, že největší nákladovou položkou jsou mzdové náklady s téměř polovičním podílem. Následuje související položka zákonného sociálního pojištění s průměrným podílem 17 %. Dále pak položky spotřeba materiálu 14 %, spotřeba energie 6 % a ostatní služby 6 %. Zbývající jednotlivé položky tvoří nepatrné procento v zastoupení na celkových nákladech, v součtu tvoří 8 %.

Výchozí položkou vertikální analýzy výnosů jsou celkové výnosy, které představují základních 100 %. V letech 2014-2016 tvoří nadpoloviční podíl této položky výnosy z činnosti, zbylá procenta připadají na výnosy z transferů. V roce 2017 se začíná poměr těchto výnosů měnit, a přestože výnosy z činnosti neklesají, naopak mají stoupající tendenci (jak je zřejmé z vyhodnocení horizontální analýzy), v letech 2018-2019 převládají výnosy z transferů poměrem 57 % ku 43 % nad výnosy z činnosti. Tuto procentní změnu způsobily výnosy institucí z transferů, konkrétně zvýšení státních dotací na mzdy od MPSV, dále pak neinvestiční příspěvek určený na úhradu provozních nákladů, který je poskytován zřizovatelem a v roce 2018 účelová neinvestiční dotace na dovybavení denních místností

uživatelů 2 počítači. Výše státních dotací a příspěvků zřizovatele není ve všech letech stejná a přesně předvídatelná. Příspěvková organizace musí o tyto prostředky každoročně požádat MPSV i krajský úřad Olomouckého kraje jako zřizovatele a tato žádost musí být podložena opodstatněnými požadavky.

Na vyšším procentuálním poměru výnosů z činnosti v prvních třech letech sledovaného období se podílely hlavně výnosy z prodeje služeb, ty tvoří především tržby ze služeb, poskytovaných klientům, jako je ubytování, stravné, příspěvek na péči a dále úhrady zdravotní pojišťovny za vykázané zdravotní výkony. Zbylé položky čerpání fondů a ostatní výnosy z činnosti představují necelé 1% zastoupení na celkových výnosech. Pouze v roce 2016 čerpání fondů vykazuje podíl 1,6 %, kdy byly z investičního fondu čerpány prostředky na opravu rozvodů tepla a opravu sociálního zařízení.

Výsledek hospodaření se po celé sledované období pohybuje v kladných, ale minimálních hodnotách.

#### 4.9.6 Poměrové ukazatele finanční analýzy

##### 4.9.6.1 Ukazatelé rentability

Ukazatele rentability měří zisk, který byl dosažen pomocí vloženého kapitálu. Vyšší hodnoty indikují schopnost dosažení vyššího zisku při využití menší míry kapitálu.

**Tabulka 16: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2014-2019**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rentabilita celkového kapitálu	0,02%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
Rentabilita vlast. kapitálu (ROE)	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Rentabilita tržeb (ROS)	0,03%	0,09%	0,08%	0,08%	0,08%	0,08%

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů Domova Paprsek z let 2014-2019

Vzhledem k tomu, že se celá analýza váže k příspěvkové organizaci, jejímž cílem není generovat zisk a neprovozuje doplňkovou činnost, nemají v tomto případě ukazatele rentability velkou vypovídací schopnost.

**Ukazatel rentability celkového kapitálu** odráží výtěžnou schopnost organizace. Vypočítané hodnoty 0,02-0,05 ukazují, že organizace má tuto schopnost téměř nulovou, což je způsobeno celkovým zaměřením organizace, kterým je poskytování sociálních služeb.

**Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)** vyjadřuje hodnotu zisku, který připadá na jednu korunu vlastního kapitálu. Výsledky vykazují vůči rentabilitě celkového kapitálu o poznání lepší hodnoty 0,1 %. Tyto hodnoty jsou po celé sledované období shodné, kromě roku 2014, kdy byla hodnota nulová. Znamená to tedy, že při vložení jedné koruny vlastního kapitálu organizace vytvoří zisk 10 haléřů. Organizace svým hospodařením vytváří minimální zisk.

**Ukazatel rentability tržeb (ROS)** určuje podíl zisku na tržbách, tedy jakých výnosů musí organizace dosáhnout, aby získala jednu korunu zisku. Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že tržby byly nejrentabilnější v roce 2015, kdy je hodnota 0,09 %. Nejnižší hodnotu 0,03 % vykazuje rok 2014, z důvodu minimálního zisku, který činil 3.870 Kč, přičemž tržby představovaly 11.165.793 Kč.

Výše uvedené ukazatele ve sledovaném období dosahují kladných, ale velmi nízkých hodnot. Do záporných hodnot se organizace po celé sledované období nedostala.

PO Domov Paprsek obdrží každý rok státní dotace a příspěvek od zřizovatele, který je při nevyčerpání povinna vrátit. Z toho je zřejmé, že se organizace snaží všechny přidělené prostředky investovat do vybavení a zvelebení vnitřních i vnějších prostorů Domova Paprsek.

Výsledné hodnoty ukazatelů rentability jsou nestandardní, příčinou je skutečnost, že se jedná o analýzu příspěvkové organizace, a ta nesmí vytvářet zisk z hlavní činnosti. Zisk mohou produkovat pouze z hospodářské činnosti, a tu Domov Paprsek nevykonává. Proto výsledné ukazatelé vycházejí velmi atypicky.

#### 4.9.6.2 Ukazatele likvidity

**Tabulka 17: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2014-2019**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Okamžitá likvidita (1. stupeň)	1,779	1,598	1,552	1,384	1,395	1,450
Pohotová likvidita (2. stupeň)	2,365	1,696	1,655	1,435	1,503	1,512
<b>Běžná likvidita (3. stupeň)</b>	2,824	2,000	1,928	1,643	1,698	1,679

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv Domova Paprsek z let 2014-2019

V tabulce 18 jsou uvedeny výsledky okamžité likvidity, pohotové likvidity a běžné likvidity. Tyto ukazatele mají společný jmenovatel ve výpočetním vzorci, a tím jsou krátkodobé závazky.

**Okamžitá likvidita** představuje podíl pohotových platebních prostředků, které má firma ihned k dispozici, pro úhradu svých krátkodobých závazků. Ve sledovaném období byly zjištěné hodnoty v rozsahu 1,384 - 1,779. Tyto údaje převyšují horní mez doporučených hodnot (0,2-0,5) dle [42], což vyjadřuje velmi dobrou schopnost organizace, hradit své krátkodobé závazky v okamžiku jejich splatnosti (státní dotace, příspěvky zřizovatele, vlastní zdroje).

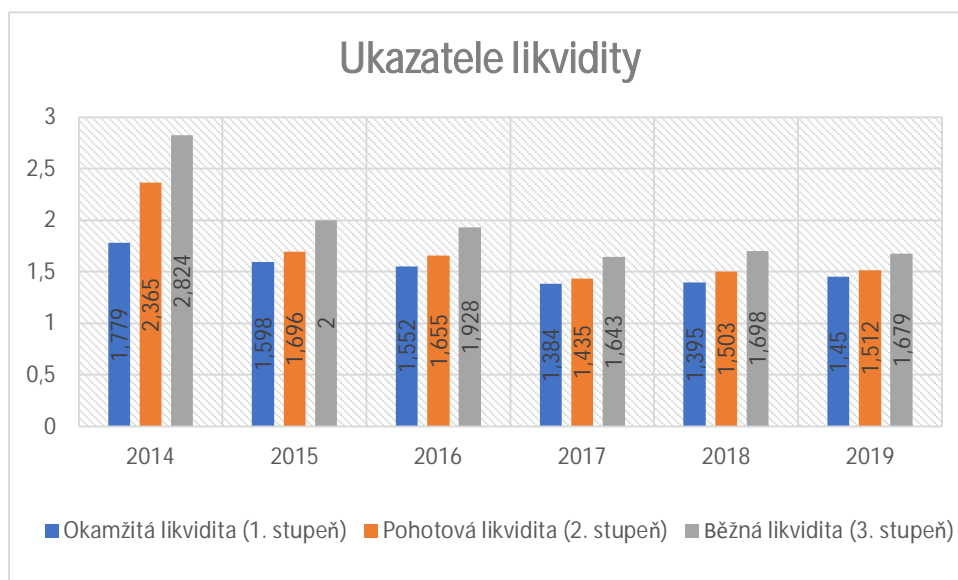
**Pohotová likvidita** vyjadřuje reálnou platební schopnost hradit krátkodobé závazky z oběžných aktiv očištěných o zásoby. V letech 2017-2019 se naměřené ukazatele pohybují na horní hranici optimální hodnoty (1-1,5). [42] V předchozích dvou letech přesahují doporučenou mez minimálně. Nejvyšší naměřená hodnota 2,365 byla v roce 2014, důvodem jsou výrazně vyšší oběžná aktiva (4.749.409 Kč) oproti krátkodobým závazkům (1.681.000 Kč). Na běžném účtu byla v roce 2014 vysoká položka finančních prostředků (2.779.143), což indikuje neefektivně vázanou hotovost. Tato částka však byla zaúčtována na základě mimořádné dotace od MPSV v rámci OP LZZ. Nejnižší zjištěná hodnota byla v roce 2017, kdy na 1 Kč připadlo 1,435 Kč krátkodobých dluhů. Pozitivní zjištění je, že kromě roku 2014 nejsou optimální hodnoty překročeny výrazně, což znamená efektivní hospodaření organizace, tedy méně finančních prostředků je drženo formou hotovosti v pokladně nebo na bankovním účtu a více prostředků je proměněno na jiná aktiva.

**Běžná likvidita** dané organizace se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí 1,643 – 2,824, to znamená, že v letech 2015-2019 dosahuje optimálních hodnot (1,5-2,0) dle [43] pro tento ukazatel. Pouze v roce 2014 vlivem OP LZZ byla zjištěná hodnota nad horní doporučenou hranicí. Ve výsledku lze říci, že platební schopnost organizace je po celé sledované období velmi dobrá.

Pro lepší přehlednost lze zjištěné hodnoty likvidity vyjádřit graficky.

**Graf 3: Vývoj ukazatele likvidity v letech 2014-2019**





Zdroj: Vlastní úprava na základě Tabulky 18

Z grafického vyjádření vyplývá, že výrazný pokles všech tří ukazatelů likvidity nastal mezi lety 2014 a 2015, což bylo způsobeno předpokládanou hodnotou 691.367 Kč dohadného aktivního účtu v roce 2014. Tato částka byla stanovena v rámci projektu OP LZZ. V roce 2015 a 2016 je nadále patrná mírně klesající tendence. Od roku 2016 do konce sledovaného období dochází k nepatrnému nárůstu všech tří ukazatelů, vlivem nárůstu hotovosti na běžném účtu, jiném běžném účtu a účtu FKSP.

**Tabulka 18: Čistý pracovní kapitál v letech 2014-2019 (jednotky Kč)**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oběžná aktiva	4749409	4783387	4486196	4951076	4969406	5304664
Krátkodobé závazky	1681633	2392224	2326543	3012731	2926606	3158497
<b>Čistý pracovní kapitál</b>	<b>3067776</b>	<b>2391163</b>	<b>2159653</b>	<b>1938345</b>	<b>2042800</b>	<b>2146167</b>

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

Čistý pracovní kapitál je rozdílový ukazatel vycházející ze stejných hodnot jako běžná likvidita. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím vyšší je solventnost organizace, tedy její schopnost včas platit své závazky. V období let 2014-2017 došlo k významnému poklesu hodnoty čistého pracovního kapitálu. Od roku 2018 objem čistého pracovního kapitálu opět mírně roste, což znamená zvyšování solventnosti organizace. Nejvýraznější rozdíl vykazuje čistý pracovní kapitál mezi lety 2014 a 2015, ten byl způsoben časovým rozlišením přijatého neinvestičního transferu, který zvýšil oběžná aktiva. Protože se jednalo o víceletý projekt, je nevyúčtovaná záloha zanesena na účtu cizí zdroje. Organizace je velmi likvidní. Pozitivně lze hodnotit vysokou převahu oběžných aktiv nad krátkodobými závazky.

**Graf 4: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2014-2019**



Zdroj: Vlastní úprava na základě Tabulky 19

Z grafu 4 je patrný vysoký stav oběžných aktiv proti krátkodobým závazkům. Také je zřejmý nárůst krátkodobých závazků, ten vyplývá ze zvyšujících se závazků vůči dodavatelům, zaměstnancům, sociálním a zdravotním institucím, vlivem růstu cen energií a zvyšování mezd. Čistý pracovní kapitál je dle vertikální analýzy pasiv (viz, výše, str.66) složen pouze z vlastního kapitálu, neboť organizace nevyužívá žádné dlouhodobé cizí zdroje. Výjimku tvoří pouze rok 2014, kdy byly z MPSV poskytnuty prostředky na tříletý projekt OP LZZ. V roce 2014 je proti dalším sledovaným letům patrná vyšší hodnota čistého pracovního kapitálu, což bylo způsobeno nižšími krátkodobými závazky v daném roce.

#### 4.9.6.3 Ukazatele hospodářské aktivity

Ukazatele aktivity odrážejí vhodnost rozložení majetku organizace a intenzitu, jakou jsou individuální formy majetku využívány.

**Tabulka 19: Ukazatelé hospodářské aktivity v letech 2014-2019**

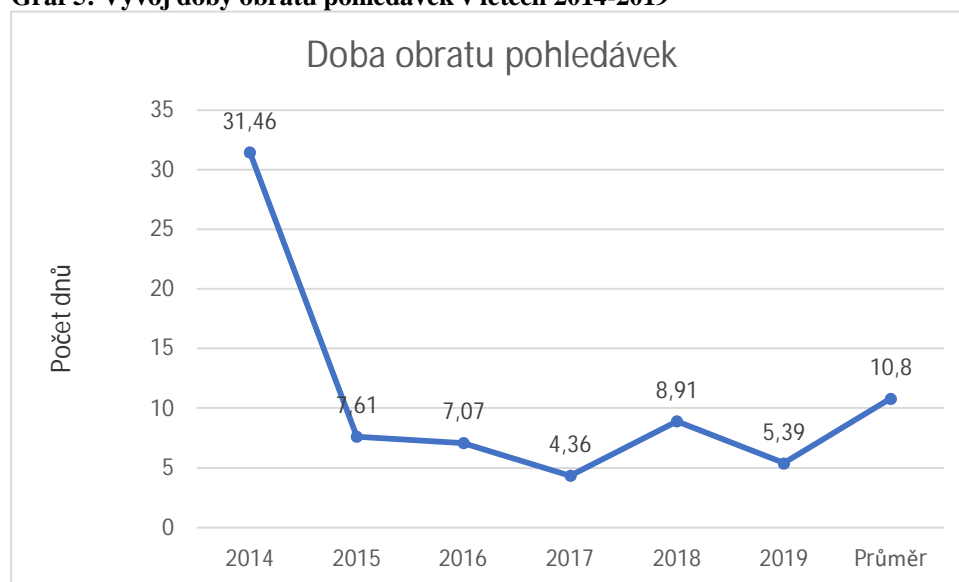
Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Průměr
Obrat aktiv (kapitálu)	0,510	0,515	0,583	0,594	0,603	0,601	0,567
Doba obratu pohledávek	31,46	7,61	7,07	4,36	8,91	5,39	10,8
Doba obratu zásob	24,68	23,49	18,81	17,96	16,22	14,58	19,29
Doba obratu závazků	53,71	77,47	68,74	86,08	83,03	86,95	76

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazu rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

**Obrat aktiv**, označovaný také jako obrat kapitálu, měří rychlost obratu použitých aktiv neboli udává kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Optimální výše indexu je 1-1,5. [16]. Organizace této hladiny po celé sledované období nedosahuje, nejvyšší hodnoty vykazují roky 2018 a 2019, kdy je úroveň indexu 0,603 a 0,601. Tato hodnota byla ovlivněna zásobami, přesněji materiálem na skladě, který byl v roce 2019 nejnižší a také výší pohledávek z hlavní činnosti, které byly druhé nejnižší za celé sledované období. Přestože hospodaření organizace je na dobré úrovni, průměrný roční obrat kapitálu je nízký a dosahuje průměrně za sledované období hodnoty 0,57, což je způsobeno tím, že velkou část kapitálu tvoří dotace a cizí zdroje, především jejich nárůst ke konci sledovaného období.

**Doba obratu pohledávek** ukazuje, kolik dnů má organizace vázány své finance v pohledávkách. Je zřejmé, že čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím méně zdrojů potřebuje organizace k financování těchto pohledávek. Nejrychleji byly pohledávky splaceny v roce 2017, v průměru za 4,36 dnů, a naopak nejdéle trvalo uhrazení pohledávek v roce 2014, v průměru za 31,46 dnů. V tomto roce byl nejvyšší počet pohledávek za celé sledované období, konkrétně šlo o nedoplatky na ošetřovněm uživateli. V ostatních letech byly pohledávky vyřešeny v přijatelném rozmezí 5,39-8,91 dní.

**Graf 5: Vývoj doby obratu pohledávek v letech 2014-2019**



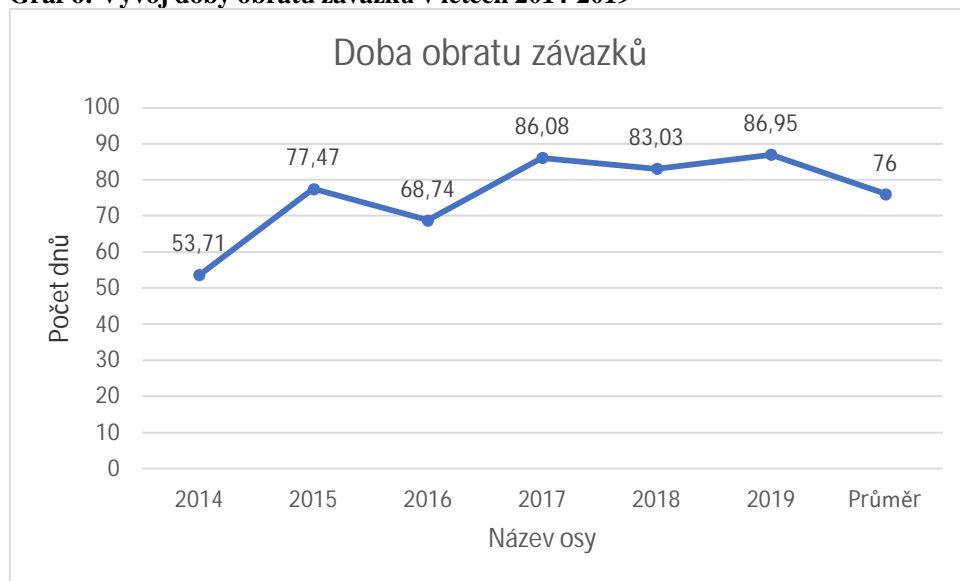
Zdroj: Vlastní úprava na základě Tabulky 20

Z grafu je patrný velký pokles doby obratu pohledávek mezi roky 2014 a 2015. V ostatních letech se výsledné hodnoty tohoto ukazatele pohybují v přijatelném rozmezí.

**Doba obratu zásob** představuje průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v organizaci, než dojde k jejich spotřebě. Doba obratu zásob má dle tabulky 20 klesající tendenci. Pohybuje se v rozmezí od 24,68 dnů v roce 2014 po 14,58 dnů v roce 2019. Průměrná doba obratu 19,29 dnů by se mohla jevit jako poměrně vysoká, je však nutno zohlednit, že zásoby jsou v dané organizaci pouze ve formě materiálu na skladě, do kterého jsou zahrnuty pracovní oděvy, obuv, lůžkoviny i metráž, což nejsou věci denní spotřeby a navyšují průměrnou dobu obratu na 19,29 dnů. Pro organizaci je efektivnější vyšší obratovost a kratší doba zásob.

**Doba obratu závazků** udává dobu, za kterou organizace průměrně splácí své závazky. Domov Paprsek splácel své závazky od 53 dnů v roce 2014 do 86 dnů v roce 2019. Z tabulky 20 je zřejmé, že doba obratu závazků má vzrůstající charakter. Tato skutečnost je ovlivněna prodlouženou dobou splatnosti, která byla nasmlouvána mezi zřizovatelem a dodavateli. Průměrná doba obratu závazků je 76 dní, několikanásobně tedy převyšuje dobu obratu pohledávek.

**Graf 6: Vývoj doby obratu závazků v letech 2014-2019**



Zdroj: Vlastní úprava na základě Tabulky 20

Z grafu 6 je patrné, že doba obratu závazků má kolísavý charakter. Průměrná doba tohoto ukazatele je 76 dní, což by pro organizaci mohlo být výhodou, pokud by se dostala do finanční tísně, může alespoň část svých závazků hradit příjmy z pohledávek.

#### 4.9.6.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti měří úroveň rizika vyplývajícího z rozložení podílů vlastních a cizích zdrojů. Čím vyšší jsou výsledné hodnoty ukazatelů, tím vyšší riziko plyne pro organizaci.

**Tabulka 20: Ukazatel stupně zadluženosti v letech 2014-2019**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cizí zdroje	2352338	2392224	2326543	3012731	2926606	3158497
Vlastní kapitál	20051308	19498620	18875505	18509781	18418243	18889362
Míra zadluženosti vlastního kapitálu	0,12	0,12	0,12	0,16	0,16	0,17

Zdroj: Vlastní zpracování podle výročních zpráv Domova Paprsek z let 2014-2019

**Zadluženost vlastního kapitálu** neboli stupeň zadluženosti vyjadřuje, kolik jednotek cizího kapitálu je vázáno na jednu jednotku vlastního kapitálu. Doporučena hodnota je méně než jedna dle [16]. Výsledky ukazatele míry zadluženosti během sledovaného období jsou od 0,12 po 0,17. Zadluženost organizace je tedy velmi nízká a cizí zdroje nepřevyšují vlastní kapitál. Je to opět dáno tím, že organizace není zatížena žádným dlouhodobým bankovním úvěrem a je financována z dotací.

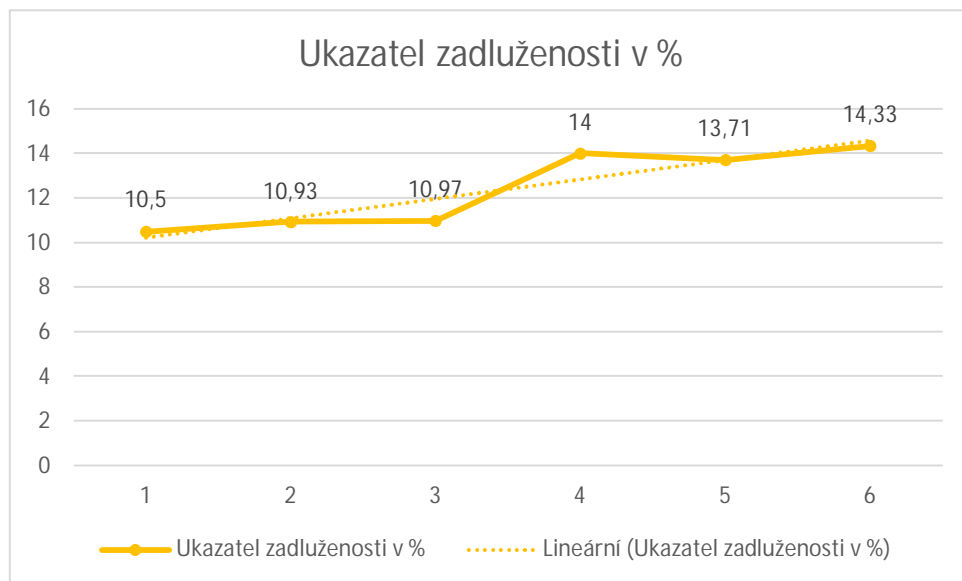
**Tabulka 21: Míra věřitelného rizika v letech 2014-2019**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cizí zdroje v Kč	2352338	2392224	2326543	3012731	2926606	3158497
Celková aktiva v Kč	22403644	21890845	21202049	21522513	21344849	22047859
Ukazatel zadluženosti v %	10,5	10,93	10,97	14	13,71	14,33

Zdroj: Vlastní zpracování podle výročních zpráv Domova Paprsek z let 2014-2019

**Míra věřitelného rizika** ve sledovaném období se pohybuje od 10,5 po 14,33 %. Všechny zjištěné ukazatele jsou pod doporučenou hraniční hodnotou 30-60 % [16], což znamená, že společnost je schopná své závazky z velké části pokrýt vlastními aktivy. Cizími zdroji kryje svůj majetek jen ve velmi malé míře, což je dáno tím, že organizace je každý rok financována především z dotací a také tím, že není vázána žádnými bankovními úvěry. K největšímu zvýšení ukazatele zadluženosti o 3,03 % došlo v roce 2017, kdy částka celkových aktiv zůstala přibližně stejná, ale v důsledku nařízení vlády o zvýšení platů, došlo k navýšení rozpočtu.

**Graf 7: Vývoj ukazatele zadluženosti v letech 2014-2019**



Zpracování vlastní na základě Tabulky 22

Z grafu 7 je zřejmé, že ukazatel zadluženosti je nízký, přesto má kromě nepatrného poklesu v roce 2018 velmi mírně stoupající tendenci. Ve výsledku lze ovšem říci, že organizace využívá cizí zdroje stabilně a jejich podíl se výrazně nemění. Ve sledovaných letech 2014 a 2019, jsou zjištěné hodnoty optimální.

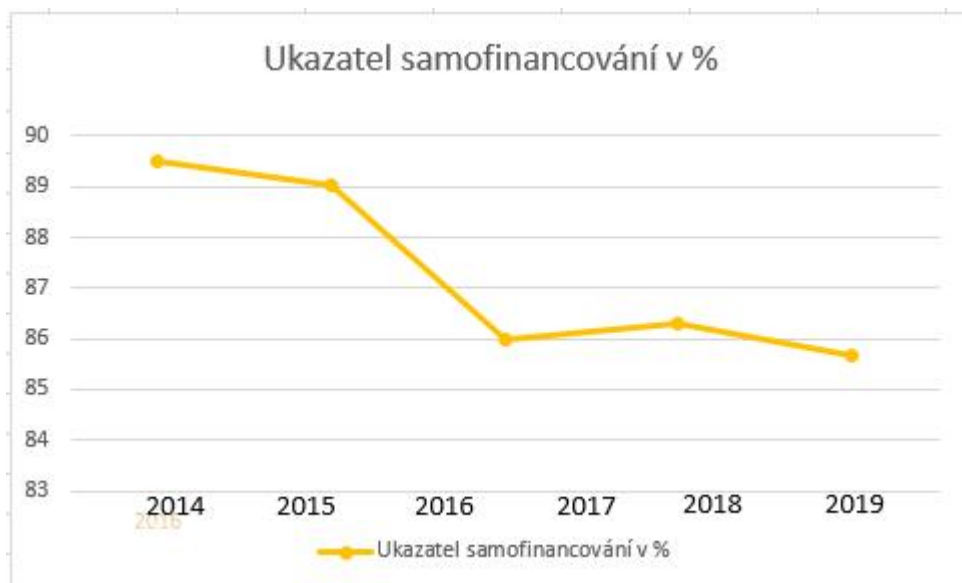
**Tabulka 22: Koeficient samofinancování v letech 2014-2019**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vlastní zdroje	20051308	19498620	18875505	18509781	18418243	18889362
Celková aktiva	22403644	21890845	21202049	21522513	21344849	22047859
Ukazatel samofinancování v %	89,5	89,07	89,03	86,0	86,29	85,67

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv Domova Paprsek z let 2014-2019

**Koeficient samofinancování** je doplňkovým ukazatelem předchozího ukazatele zadluženosti, v součtu by měly vykazovat 100 %. Ukazatel samofinancování vyjadřuje zůstatkový podíl aktiv po uhrazení veškerých závazků organizace neboli do jaké míry je majetek organizace kryt vlastním kapitálem. Ve sledovaném období nejvyšší hodnotu 89,5 % vykazuje rok 2014, nejnižší míru 85,67 % udává rok 2019. Je zde zřejmý mírně klesající charakter tohoto ukazatele. Přesto jsou hodnoty stále výrazně vyšší, než je doporučená spodní hranice 50 %. [40] Lze tedy říci, že organizace kryje nepoměrně vyšší část majetku vlastním kapitálem. Tento výsledek je ovlivněn tím, že organizace není vázána dlouhodobým bankovním úvěrem a každý rok je jí přidělena dotace z MPSV.

**Graf 8: Vývoj ukazatele samofinancování v letech 2014-2019**



Zdroj: Vlastní úprava na základě Tabulky 23

Z grafu 8 je zřejmé, že optimální hodnoty byly ve všech sledovaných letech výrazně nad doporučenou nejnižší hranicí 50 %.[40] Organizace tedy kryje podstatnou část svého majetku vlastními zdroji.

**Tabulka 23: Ukazatel běžné zadluženosti v letech 2014-2019**

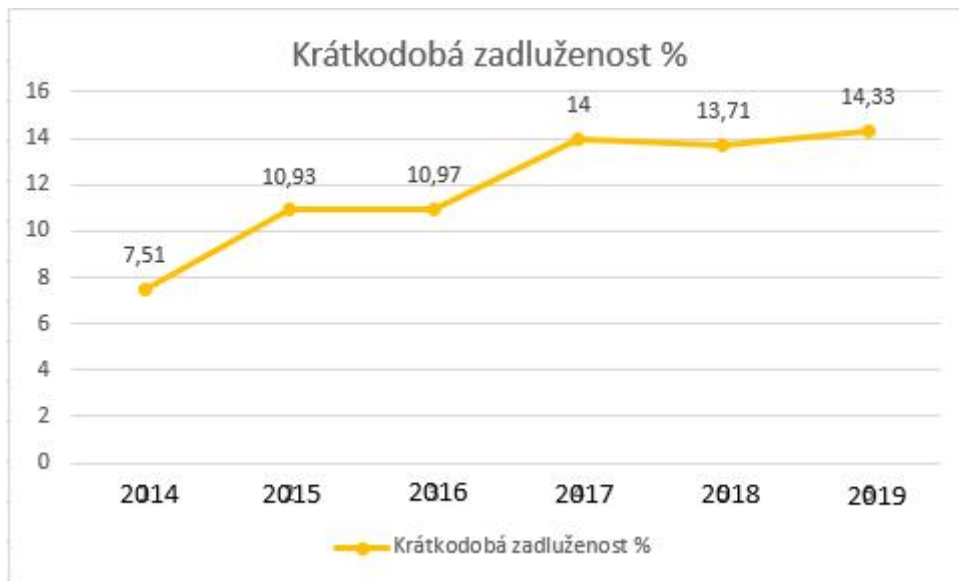
Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Krátkodobé závazky	1681633	2392224	2326543	3012731	2926606	3158497
Celková aktiva	22403644	21890845	21202049	21522513	21344849	22047859
Krátkodobá zadluženost %	7,51	10,93	10,97	14	13,71	14,33

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv Domova Paprsek z let 2014-2019

**Běžná zadluženost**, někdy také nazývána jako **krátkodobá** zadluženost vyjadřuje, jak velká část aktiv organizace je financována z krátkodobých cizích zdrojů. Výsledné hodnoty se pohybují od 7,51 % v roce 2014 po 14,33 % v roce 2019. Vzestupná tendence tohoto ukazatele je dána rostoucími závazky vůči dodavatelům (energie), zaměstnancům (mzdy) a sociálním a zdravotním institucím (pojištění).

Míra běžné zadluženosti se pohybuje v nízkých hodnotách, vyjadřuje autonomnost organizace, aktiva jsou z většinové části financována vlastním kapitálem, cizí zdroje jsou využívány minimálně.

**Graf 9: Vývoj ukazatele krátkodobé zadluženosti v letech 2014-2019**



Zdroj: Vlastní úprava na základě Tabulky 24

Doporučená hodnota tohoto ukazatele je méně než 100 %.[16] Přestože krátkodobá zadluženost má vzrůstající tendenci, z grafu 9 vyplývá, že se stále pohybuje hluboce pod doporučenou hranicí. Krátkodobá zadluženost organizace je tedy nízká, z krátkodobých cizích zdrojů bylo během sledovaných let financováno pouze 7,5-14,3 % aktiv.

**Tabulka 24: Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v letech 2014-2019 v tis. Kč**

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Výnosy z hlavní činnosti	22 315	22 520	23 426	25 650	29 249	31 401
Náklady z hlavní činnosti	22 311	22 520	23 416	25 640	29 239	31 391
Rozdíl výnosů a nákladů	4	0	10	10	10	10
Autarkie hlavní činnosti v %	100,02	100	100,04	100,04	100,03	100,03

Zdroj: Vlastní zpracování podle výkazů zisku a ztráty Domova Paprsek z let 2014-2019

V celém sledovaném období je míra soběstačnosti příspěvkové organizace 100 %. Organizace je schopná svými výnosy z hlavní činnosti (VHČ) pokrýt veškeré náklady z hlavní činnosti (NHČ). Z rozdílů výnosů a nákladů vyplývá, že od roku 2016 s tím, jak stoupají NHČ rovnoměrně stoupají i VHČ. Výsledné hodnoty vypovídají o soběstačnosti a vyrovnaném hospodaření organizace.

## 5 Závěr

Cílem bakalářské práce je zhodnocení hospodářské situace ústavu sociální péče Domov Paprsek Olšany za období 2014-2019 a návrh doporučení ke zlepšení v budoucnu.



Rozbor hospodaření je proveden pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy, je provedeno komplexní posouzení příjmové a výdajové stránky s cílem identifikovat případné nedostatky v hospodaření ústavu.

Horizontální analýzou založenou na rozvaze byly zjištěny změny jednotlivých položek aktiv i pasiv oproti předcházejícímu období. Z výsledků horizontální analýzy je zřejmé že hodnota celkových aktiv má proměnlivou tendenci, na kterém se podílela především, oběžná aktiva. Střídavý trend oběžných aktiv byl nejvíce ovlivněn proměnlivými hodnotami běžného účtu, dále vykázanými příjmy příštích období v roce 2014 a 2015 za čerpání dotace na projekt „Paprsek vzdělávání pro naše zaměstnance“ a poskytnutím krátkodobé zálohy na spotřebu plynu v roce 2018. Pozitivním zjištěním je klesající tendence zásob ve formě materiálu na skladě, což přispívá k nižším nákladům souvisejícím s uskladněním materiálu, a tedy k efektivnějšímu hospodaření organizace. Dále byl zaznamenán dlouhodobý pokles stálých aktiv, zapříčiněný pravidelnými odpisy DHM u položek stavby a SHMV. K meziročnímu nárůstu stálých aktiv došlo pouze v roce 2019. Důvodem byla realizace tří investičních akcí z rozpočtu Olomouckého kraje, na pořízení SHMV. Jako nestálou lze hodnotit i sumu pasiv. Vlastní zdroje jsou proměnlivé, na snížení vlastního kapitálu se výrazně podílelo čerpání fondů účetní jednotky. Prostředky fondů byly využity na opravy a renovace prostorů ústavu a k rozvoji činnosti organizace. Nárůst cizích zdrojů způsobily především mzdové náklady a s tím spojené zákonné pojištění, dále závazky vůči dodavatelům za spotřebu energií, způsobené zvýšeným růstem cen, které organizace nemá možnost ovlivnit. Největší pokles krátkodobých závazků způsobilo v roce 2018 navrácení nevyčerpaného příspěvku na provoz zřizovateli. Dlouhodobý závazek v roce 2015 byl dán poskytnutím dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí v rámci tříletého projektu „Lidské zdroje a zaměstnanost“.

Horizontální analýzou nákladů a výnosů bylo zjištěno, že celkové náklady i celkové výnosy mají během sledovaného období rostoucí charakter. Největší podíl na růstu nákladů mají položky opravy a udržování a s ní související náklady z drobného dlouhodobého majetku (opravy rozvodů vody a sociálního zařízení, pořízení klimatizační jednotky), dále stejně jako u sumy pasiv položky mzdové náklady a zákonné sociální pojištění, které je podmíněno platovým růstem a vysokým počtem pracovníků organizace. Největší nárůst výnosů byl zaznamenán v roce 2018 na položce výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů. Tu tvoří dotace na mzdové příspěvky, kterou poskytuje MPSV, dále pak příspěvek zřizovatele určený na úhradu provozních nákladů a účelová neinvestiční dotace

na dovybavení denních místností uživatelů. V roce 2018 vzrostly také výnosy z prodeje služeb, jednalo se především o služby klientům, jako je ubytování, stravné, dále příspěvek na péči a úhrady zdravotní pojišťovny za poskytnuté zdravotní výkony. V průběhu sledovaného období výnosy rostly přímo úměrně nákladům.

Vertikální analýzou byl stanoven podílový nepoměr stálých aktiv ve formě dlouhodobého majetku, pozemků, staveb a hmotných movitých věcí v průměru 77,6 %, z něhož pouze stavby tvořily 68,6 %. Velké zastoupení položky stavby je dáno vysokou pořizovací cenou budovy Domova Paprsek, a následným technickým zhodnocením, které probíhalo po celé sledované období. Oběžná aktiva tvořila 22,4 %, z nichž největší podíl zaujímal krátkodobý finanční majetek v podobě běžného účtu, přibližně 15 % a necelá 3 % zásoby (potravin, pracovní obuv a oděvy, pohonné hmoty, úklidové prostředky aj.). Zbývající položky ve skupině krátkodobých pohledávek nedosahovali ani 1% podílu, pouze dohadný účet aktivní v roce 2014 vykazoval hodnotu 3 %, což bylo ovlivněno dotací, poskytnutou z MPSV na projekt v rámci Operačního programu „Lidské zdroje a zaměstnanost“.

Nejvyšší podíl na sumě pasiv měl po celé sledované období vlastní kapitál, který v průměru tvořil 87,6 %, z čehož téměř 83 % zaujímal jmění účetní jednotky v podobě svěřeného majetku zřizovatele, který organizace spravuje. Zbývajících 12,4 % tvořily cizí zdroje, především krátkodobé závazky vůči zaměstnancům a institucím sociálního zabezpečení, jak již bylo uvedeno výše. Lze tedy konstatovat, že mezi vlastními a cizími zdroji je výrazný nepoměr ve prospěch vlastního kapitálu.

Vertikální analýzou bylo určeno, že největší nákladovou položkou jsou mzdové náklady s průměrným podílem 53 %. Následuje související položka zákonného sociálního pojištění s podílem 17 %. Dále pak položky spotřeba materiálu 12 %, spotřeba energie (zvýšení cen komodit) a ostatní služby po 3 %. Pouze v roce 2014 vykazoval účet ostatní služby nárůst na 6 %, který byl ovlivněn dlouhodobým pronájmem auta a také vzděláváním pracovníků v rámci OP LZZ.

Největší výnosové položky tvořily výnosy z činnosti a výnosy z transferů. V letech 2014-2016 převládaly výnosy z činnosti 52 %. V roce 2017 se poměr těchto výnosů začal měnit, a přestože výnosy z činnosti neklesali, naopak měli stoupající tendenci (jak je zřejmé z vyhodnocení horizontální analýzy), v letech 2018-2019 převládali výnosy z transferů poměrem 57 % ku 43 % nad výnosy z činnosti. Tuto procentní změnu způsobilo zvýšení státních dotací na mzdy od MPSV, neinvestiční příspěvek na úhradu provozních nákladů od

zřizovatele a v roce 2018 účelová neinvestiční dotace na dovybavení denních místností uživatelů. Na vyšším procentuálním poměru výnosů z činnosti v prvních třech letech sledovaného období se podílely především výnosy z prodeje služeb, které tvořily tržby ze služeb, poskytovaných klientům, jako je ubytování, stravné, příspěvek na péči a dále úhrady zdravotní pojišťovny za vykázané zdravotní výkony.

Pozitivním zjištěním je, že výsledek hospodaření se po celé sledované období pohyboval ve velmi nízkých, ale kladných hodnotách.

Organizace byla dále hodnocena za pomoci finančních ukazatelů z několika různých hledisek.

Ukazatelé rentability vykazují velmi nízké, ale po celé sledované období kladné hodnoty. Výsledky ukazatelů rentability jsou nestandardní, příčinou je skutečnost, že se jedná o analýzu příspěvkové organizace, která nesmí vytvářet zisk z hlavní činnosti. PO mohou produkovat zisk pouze z hospodářské činnosti, a tu Domov Paprsek nevykonává. Proto výsledné ukazatelé vycházejí velmi atypicky.

Ukazatele likvidity byly vyhodnoceny na třech stupních. Zjištěné hodnoty okamžité likvidity převyšují horní mez doporučených hodnot (0,2-0,5), což vyjadřuje velmi dobrou schopnost organizace, hradit své krátkodobé závazky v okamžiku jejich splatnosti.

Naměřené ukazatele pohotovosti likvidity se pohybovaly na horní hranici optimální hodnoty (1-1,5). V roce 2014 byla doporučená hodnota výrazně překročena (2,37). Důvodem byla vysoká finanční hotovost na běžném účtu. Částka byla zaúčtována na základě mimořádné dotace z MPSV v rámci Operačního programu „Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ), nejednalo se tedy o neefektivní nevyužití finančních prostředků. Pozitivní zjištění je, že kromě roku 2014 nebyly optimální hodnoty výrazně překročeny, což určuje efektivní hospodaření organizace, tedy méně finančních prostředků je drženo formou hotovosti v pokladně nebo na bankovním účtu a více prostředků je proměněno na jiná aktiva.

Běžná likvidita dané organizace dosahovala v letech 2015-2019 optimálních hodnot (1,5-2,0) pro tento ukazatel. Pouze v roce 2014 vlivem OP LZZ byla zjištěná hodnota nad horní doporučenou hranicí. Ve výsledku lze říci, že platební schopnost organizace je po celé sledované období velmi dobrá.

Zásadním zjištěním ukazatele aktivity je, že doba obratu závazků po celé sledované období výrazně převyšovala dobu obratu pohledávek, pokud by se organizace dostala do finanční tísně, může alespoň část svých závazků hradit příjmy z pohledávek.

Dále byly vyhodnoceny vybrané ukazatele zadluženosti. Bylo zjištěno, že zadluženost vlastního kapitálu organizace je velmi nízká. Cizí zdroje nepřevyšují vlastní zdroje, jsou využívány stabilně a jejich podíl se výrazně nemění. Ve sledovaných letech 2014 až 2019, jsou zjištěné hodnoty optimální.

Míra věřitelného rizika ve sledovaném období se pohybuje od 10,5 po 14,33 %. Všechny zjištěné ukazatele jsou výrazně pod doporučenou spodní hranicí 30-60 %, což znamená, že společnost je schopná své závazky z velké části pokrýt vlastními aktivy. Cizími zdroji kryje svůj majetek jen ve velmi malé míře.

U koeficientu samofinancování jsou zjištěné hodnoty výrazně vyšší, než je doporučovaná spodní hranice 50 %. Lze tedy říci, že organizace kryje podstatnou část svého majetku vlastním kapitálem.

Míra běžné (krátkodobé) zadluženosti se pohybuje v nízkých hodnotách, vyjadřuje autonomnost organizace, aktiva jsou z většinové části financována vlastním kapitálem, cizí zdroje jsou využívány minimálně.

Výše uvedená vyhodnocení ukazatelů zadluženosti jsou do velké míry ovlivněna financováním organizace dotacemi z MPSV a také tím, že organizace není zatížena dlouhodobým bankovním úvěrem.

Posledním hodnoceným ukazatelem je ukazatel autarkie na bázi nákladů a výnosů. V celém sledovaném období je míra soběstačnosti příspěvkové organizace 100 %. Organizace je schopná svými výnosy z hlavní činnosti pokrýt veškeré náklady z hlavní činnosti. Z rozdílů výnosů a nákladů vyplývá, že od roku 2016 s tím, jak stoupají náklady rovnoměrně stoupají i výnosy. Výsledné hodnoty vypovídají o soběstačnosti a vyrovnaném hospodaření organizace.

Jako možné návrhy pro zlepšení hospodaření autorka práce navrhuje navýšení úhrad VZP za zdravotní výkony, průběžné zvyšování poplatků za pobyt a stravu, které jsou dle výročních zpráv Domova Paprsek po celé sledované období konstantní (bez ohledu na růst inflace a zvyšování cen potravin). Dále přístavbu křídla budovy, ve kterém by byly zřízeny nové pokoje s individuálním sociálním zařízením, čímž by došlo ke zvýšení komfortu ubytovaných a k možnému umístění nových žadatelů.

## Seznam použitých zdrojů

- [1] **BLAŽEK, Jiří.** Národní hospodářství. 2014. ISBN 978-80-210-6949-7.
- [2] **MÁČE, Miroslav a Pavel ROUSEK.** *Makroekonomie pro technické školy.* Praha: Grada, 2013. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4575-6.
- [3] **PELIKÁNOVÁ, Anna.** Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0339-3.
- [4] **STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ.** Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.
- [5] **REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv.** Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. Praha: Ekopress, 2001. ISBN 80-86119-41-6.
- [6] **TETŘEVOVÁ, Liběna.** Veřejná ekonomie. [Praha]: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5.
- [7] **REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv.** Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.
- [8] **REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ.** Audit obcí, ropo a neziskových organizací (aneb Jak při auditu a kontrole s úspěchem obstát). Brno: Masarykova univerzita, 1999. Příručka (Masarykova univerzita). ISBN 80-210-2063-6.
- [9] **REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEKOVSKÝ a kolektiv.** STRATEGIE ROZVOJE MĚST, OBCÍ, REGIONŮ A JEJICH ORGANIZACÍ: (ROPO, O.P.S., S.R.O., A.S., SDRUŽENÍ OBCÍ). Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2126-8.
- [10] **SKOVAJSA, Marek.** Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.
- [11] **HYÁNEK, Vladimír, ŠKARABELOVÁ, Simona a ŘEŽUCHOVÁ, Markéta.** Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů: metody, problémy, řešení. 1. vyd. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, ©2005. 40 s. ISBN 80-239-5262-5.
- [12] **BOUKAL, Petr.** Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe). Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

- [13] **PLAMÍNEK, Jiří, Vladimír SVATOŠ, Jindřiška HLEDÍKOVÁ, Petr BABOUČEK, Pavla JANDÁKOVÁ a Josef ZETĚK.** Řízení neziskových organizací: první český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církvích a zdravotnických zařízeních. 1. Praha: Lotos, 1996. ISBN 80-238-0442-1.
- [14] **FRIČ, Pavol a kolektiv.** Strategie rozvoje neziskového sektoru. Praha: Fórum dárců, 2000
- [15] **ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ.** Úspěšná nezisková organizace. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Manažer. ISBN 978-80-271-0249-5.
- [16] **OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ.** Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. V Praze: C.H. Beck, 2011. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.
- [17] **ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ.** Úspěšná nezisková organizace. Praha: Grada, 2009. Management (Grada). ISBN 978-80-247-2707-3.
- [18] **SARSBY, Alan.** SWOT Analysis: A guide to SWOT for business studies students. England: The Leadership Library, 2016. ISBN 978-0-9932504-2-2.
- [19] **MALLYA, Thaddeus.** Základy strategického řízení a rozhodování. Praha: Grada, 2007. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-1911-5.
- [20] **KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ.** Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3075-2.
- [21] **PELIKÁNOVÁ, Anna.** Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2117-5.
- [22] Domov Olšany [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.domovolsany.cz/getattachment/22037e31-16c6-4856-848d-3b2771787884/DPS.aspx>
- [23] Úhrada za ubytování [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.domovolsany.cz/sluzby/cenik>
- [24] **REJNUŠ, Oldřich.** Finanční trhy. 4., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6.

- [25] **BÁRTA, Jiří.** Strategické plánování pro neziskové organizace: jak rozhodovat o budoucnosti vaší organizace. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti, 1997. ISBN 80-902302-0-2.
- [26] **SCHWARTZHOFFOVÁ, Eva.** Ekonomika a legislativa ziskových a neziskových subjektů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018. ISBN 978-80-244-5417-7.
- [27] **MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK.** Příspěvkové organizace 2012-2013. Vyd. 6. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Meritum. ISBN 978-80-7357-736-0.
- [28] **KRBEČKOVÁ, Marie a Jindřiška PLESNÍKOVÁ.** FKSP, sociální fondy, benefity a jiná plnění. 3. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2012. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-722-5.
- [29] **HRYZLÁKOVÁ, Eliška.** Majetek příspěvkové organizace. Praha: Verlag Dashöfer, spol., 2012. ISBN 978-80-86897-66-0.
- [30] **SIKORA, Petr,** 2018. Majetek školské příspěvkové organizace. 1. vyd., Karviná – Mizerov: Paris. 200 s. ISBN 978-80-87173-42-8.
- [31] **PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR.** Veřejný sektor-řízení a financování. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [32] **MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Ružena.** Neziskové organizace: Vznik, účetnictví, daně. 12. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-825-3.
- [33] **MORÁVEK, Zdeněk.** Daň z příjmů příspěvkových organizací: praktické příklady a srozumitelné komentáře. Praha: Verlag Dashöfer, [2020]. ISBN 978-80-7635-039-7.
- [34] **MORÁVEK, Zdeněk a Danuše PROKŮPKOVÁ.** Příspěvkové organizace 2014. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 268 s. ISBN 978-80-7478-527-6.
- [35] **RŮČKOVÁ, Petra.** Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 6. vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4
- [36] **KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER.** Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2
- [37] **KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ.** Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
- [38] **KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA.** Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.

- [39] **KRAFTOVÁ, Ivana**. Finanční analýza municipální firmy. V Praze: C.H. Beck, 2002. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-778-2
- [40] **RŮČKOVÁ, Petra**. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.
- [41] Analýza trendů [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/management/rizeni-podniku/analiza-trendu>
- [42] Poměrové ukazatelé [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>
- [43] **SYNEK, Miloslav**. *Manažerská ekonomika* [online]. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011 [cit. 2020-09-20]. Expert. ISBN 978-80-247-3494-1
- [44] Zákon o rozpočtových pravidel [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218>
- [45] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [46] Domov Paprsek / O nás [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.domovolsany.cz/o-nas/dokumenty>
- [47] **Doc. Judr. IVAN, Malý, Csc.** PVVE Veřejná ekonomie – Přednášky: Pestoffův trojúhelník [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: doi:Doc. Judr. Ivan

## 6 Přílohy

Aktiva v absolutní hodnotě (jednotky Kč)

Pasiva v absolutní hodnotě (jednotky Kč)

Výkaz zisku a ztráty Domova Paprsek (jednotky Kč)



## Aktiva v absolutní hodnotě (jednotky Kč)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>AKTIVA CELKEM</b>	22403646	21890845	21202049	21522513	21344850	22047860
<b>A. Stálá aktiva</b>	17654237	17107457	16715852	16571436	16375443	16743195
I. Dlouhodobý nehmotný majetek						
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek						
II. Dlouhodobý hmotný majetek	17654237	17107457	16715852	16571436	16375443	16743195
Pozemky	450707	450707	450707	450707	450707	450707
Stavby	15456427	15236815	15017203	14797591	14577986	14358386
Samostatné hmotné movité věci a soubory HMV	1747103	1419935	1247942	1323138	1346750	1934102
Drobný dlouhodobý hmotný majetek						
III. Dlouhodobý finanční majetek						
IV. Dlouhodobé pohledávky						
<b>B. Oběžná aktiva</b>	4749409	4783387	4486196	4951076	4969406	5304664
I. Zásoby	772745	725243	636472	628518	571865	529469
Materiál na skladě	772745	725243	636472	628518	571865	529469
II. Krátkodobé pohledávky	984967	234932	239430	152728	314211	195846
Odběratelé	52812	69547	38864	41377	51358	102984
Krátkodobé poskytnuté zálohy					177000	720
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	33914	6462	16269	25950	19182	9264
Pohledávky za zaměstnanci			12248			
Náklady příštích období	53753	43707	54744	51401	64871	82878
Příjmy příštích období	153121	84034				
Dohadné účty aktivní	691367	31181	117305	34000	1800	
III. Krátkodobý finanční majetek	2991695	3823211	3610293	4169829	4083329	4579349
Jiné běžné účty	26302	45715	46158	63565	81131	113298
Běžný účet	2779143	3611659	3390522	3900992	3687914	4086545
Běžný účet FKSP	95331	95079	92690	121598	247607	276018
Ceniny	3685	1851	1125	14006	6929	11018
Pokladna	87234	68907	79798	69668	59748	92470

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

## Pasiva v absolutní hodnotě (jednotky Kč)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>PASIVA CELKEM</b>	22403646	21890845	21202049	21522513	21344850	22047860
<b>C. Vlastní kapitál</b>	20051308	19498620	18875505	18509781	18418243	18889362
<b>I. Jmění účetní jednotky a upravující položky</b>	18961453	18404437	18002596	17847951	17641734	17999262
Jmění účetní jednotky	18810620	18263840	17872235	17727819	17531826	17899578
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	150833	140597	130361	120132	109908	99684
<b>II. Fondy účetní jednotky</b>	1085984	1080076	848567	627259	731714	835081
Fond odměn	3200	3200	3200	3200	3200	3200
Fond kulturních a sociálních potřeb	103379	95648	97174	150598	242009	292274
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	3652	3652	3652	3652	3652	3652
Rezervní fond z ostatních titulů	605151	587560	452889	371741	342785	352887
Fond reprodukce majetku, fond investic	370602	390016	291651	98067	140067	183067
<b>III. Výsledek hospodaření</b>	3870	14106	24342	34571	44795	55019
Výsledek hospodaření běžného účetního období	3870	10236	10236	10229	10224	10224
Výsledek hospodaření předch. účetních období		3870	14106	24342	34571	44795
<b>D. Cizí zdroje</b>	2352338	2392224	2326543	3012731	2926606	3158497
<b>I. Rezervy</b>						
<b>II. Dlouhodobé závazky</b>	670705					
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	670705					
<b>III. Krátkodobé závazky</b>	1681633	2392224	2326543	3012731	2926606	3158497
Dodavatelé	126456	111617	106 459	104553	177772	319784
Zaměstnanci	851332	1204245	1074801	1287493	1288303	1381404
Jiné závazky vůči zaměstnancům				2600	2480	2820
Sociální zabezpečení	330432	495391	424481	529859	528669	568110
Zdravotní pojištění	142657	212896	182924	227100	227588	245878
Důchodové spoření	1125	2245				5200
Jiné přímé daně						
Ostatní daně, poplatky a jiná peněžítá plnění	91963	203226	136778	209296	211962	244170
Závazky k vybraným místním vládním institucím	516	3337	257518	486330	29902	28572
Dohadné účty pasivní					266200	118000
Ostatní krátkodobé závazky	137151	159266	143582	165499	193730	244459

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů rozvahy Domova Paprsek z let 2014-2019

## Výkaz zisku a ztráty Domova Paprsek (jednotky Kč)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>A. Náklady celkem</b>	22 311 447	22 520 871	23 416 087	25 639 738	29 239 402	31 391 360
<b>I. Náklady z činnosti</b>	22 311 447	22 520 871	23 416 087	25 639 738	29 239 402	31 391 360
Spotřeba materiálu	3 094 395	3 019 626	3 162 688	3 188 987	3 250 750	3 157 825
Spotřeba energie	1 241 197	1 225 518	1 202 520	1 030 262	1 182 294	1 306 415
Opravy a udržování	514 108	279 460	562 434	369 160	898 818	961 397
Cestovné	17 205	14 891	17 083	15 886	16 901	15 397
Náklady na reprezentaci	0	1 990	1 519	1 817	2 129	1 912
Ostatní služby	1 341 889	844 799	859 844	861 105	867 106	953 208
Mzdové náklady	11 001 086	11 860 656	12 262 808	13 949 876	15 866 000	17 313 000
Zákonné sociální pojištění	3 724 242	3 993 678	4 134 538	4 688 699	5 336 176	5 814 488
Jiné sociální pojištění	47 174	44 694	53 059	54 254	64 442	71 091
Zákonné sociální náklady	248 246	367 159	388 857	538 082	567 859	645 979
Jiné daně a poplatky	1 750	1 600	1 600	1 630	1 600	1 600
Odpisy dlouh. majetku	443 777	546 780	391 605	394 160	424 473	462 383
Náklady z vyřazených pohledávek	58 267	24 067	0	0	0	0
Náklady z DDM	564 411	282 497	364 288	525 322	706 754	609 402
Ostatní náklady z činnosti	13 700	13 453	13 243	20 496	54 099	77 262
<b>II. Finanční náklady</b>						
<b>III. Náklady na transfery</b>						
<b>V. Daň z příjmů</b>						
<b>B. Výnosy celkem</b>	22 315 317	22 531 107	23 426 323	25 649 967	29 249 626	31 401 584
<b>I. Výnosy z činnosti</b>	11 427 648	11 271 426	12 353 201	12 774 008	12 864 954	13 259 189
Výnosy z prodeje služeb	11 165 793	11 045 737	11 965 685	12 548 424	12 733 855	13 127 610
Čerpání fondů	242 777	223 216	384 847	217 657	119 456	124 008
Ostatní výnosy z činnosti	19 078	2 473	2 669	7 927	11 643	7 570
<b>II. Finanční výnosy</b>	111	0	0	0	0	0
Úroky	111	0	0	0	0	0
<b>IV. Výnosy z transferů</b>	10 887 557	11 259 680	11 073 122	12 875 959	16 384 671	18 142 395
Výnosy institucí z transf.	10 887 557	11 259 680	11 073 122	12 875 959	16 384 671	18 142 395
<b>C. Výsledek hospodaření</b>						
VH před zdaněním	3 870	10 236	10 236	10 229	10 224	10 224
VH běžného účetn. období	3 870	10 236	10 236	10 229	10 224	10 224

Zpracování vlastní dle výkazů zisku a ztráty Domova Paprsek z let 2014-2019